

ЛОКАЛНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ МЕРОШИНА за период 2012. – 2022.

Мерошина, мај 2012. године

Садржај

1) УВОД.....	3
2) ПРАВНИ ОКВИР.....	6
3) ОПШТИ ПОДАЦИ ОПШТИНИ.....	17
4) ОДГОВОРНОСТ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ.....	25
5) САДАШЊА ПРАКСА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ МЕРОШИНА.....	26
6) ПОДАЦИ О ТРЕНУТНОМ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ МЕРОШИНА.....	31
7) ВРСТЕ ОТПАДА.....	33
8) ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА.....	37
9) СТРАТШЕКИ ОКВИР УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ.....	44
10) УТИЦАЈ ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	48
11) АКЦИОНИ ПЛАН.....	49
12) ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН.....	57
13) ЗАКЉУЧАК.....	6

1.УВОД

Успостављање система управљања отпадом подразумева постизање пуне контроле над свим токовима отпада: од настајања, сепарирања, сакупљања, одвоза па до коначног депоновања.

Локални план управљања отпадом представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу општине. План у наредној фази мора бити подржан већим бројем имплементацијских планова за прикупљање, транспорт, третман и одлагање контролисаног отпада. Такође, план разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, едукацијом и развијањем јавне свести. Исто тако, утврђивање економских, односно финансијских механизма је неопходно за одржавање и побољшање управљања отпадом и да би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Имплементацијом основних принципа управљања отпадом датих у стратешком оквиру, тј. решавањем проблема отпада на месту настајања, принципу превенције, одвојеном сакупљању материјала, принципу неутрализације опасног отпада, решавањем одлагања отпада и санацијом сметлишта, имплементирају се основни принципи ЕУ у области отпада и спречава даља опасност по животну средину и генерације које долазе.

На општинском нивоу лежи највећи део посла од утврђивања сопствених потреба, укључујући и обухвате насеља у којима није организовано сакупљање смећа, јачање сопствених капацитета, институционалног, правног, организационог, кадровског оспособљавања до сталне едукације сопствених грађана, подизање јавне свести и јавности у раду пре, током и после успостављања осмишљеног управљања отпадом на нивоу општине.

На основу члана 13. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09 и 88/2010) Скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да донесе и усвоји Локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Стратегијом.

Према члану 14. Закона о управљању отпадом, Локални план управљања отпадом се доноси за период од 10 година, а поново се разматра сваких пет година и по потреби ревидира и доноси за наредних 10 година.

Председник општине решењем број 02-69 од 27.02.2012. године, формирао је Комисију за израду локалног плана управљања отпадом.

Обзиром да се План управљања отпадом доноси за период од 10 година а поново разматра сваких 5 година и треба да буде усклађен са Националном стратегијом и Регионалним планом, потребно је сачинити један свеобухватни програм управљања отпадом.

1.1. Циљеви израде Локалног плана управљања отпадом

Дугорочни циљ израде Локалног плана управљања отпадом је решавање проблема у области заштите животне средине и побољшање квалитета живота становништва осигуравањем жељених услова животне средине и очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином.

Општина Мeroшина покренула је процес санације, затварања и рекултивације локалне депоније, лоциране близу Мeroшине и коришћењем сопствених средстава и средстава Фонда за заштиту животне средине Републике Србије, очекује да реши овај горући проблем.

Локални план управљања отпадом:

- одређује основну оријентацију управљања отпадом на наредни период, као резултат развоја економије и индустрије;
- одређује хијерархију могућих опција управљања отпадом;
- идентификује одговорности за отпад;
- успоставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период;
- одређује улогу и задатке појединим друштвеним факторима.

Кључни кораци ка достизању одрживог развоја укључују:

- Јачање постојећих мера;
- Развој нових мера;
- Повећану интеграцију интереса за животну средину;
- Прихватање веће појединачне одговорности за животну средину;
- Активније учешће јавности у процесима доношења одлука;

1.2. Посебни циљеви у управљању отпадом

Посебни циљеви у управљању отпадом су:

- Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада;
- Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације;
- Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система управљања отпадом;
- Имплементација ефикасније административне и професионалне организације;

- Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа или корисник плаћа;
- Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада;
- Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада;
- Успостављае стандарда за третман отпада;
- Смањење, поново коришћење, рециклажа и регенерација отпада;
- Смањење опасности од отпада применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија који представљају ризик по животну средину и здравље људи;
- Развијање јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада;
- Одрживо управљање отпадом.

2. ПРАВНИ ОКВИР

2.1. Правни оквир у управљању отпадом

ВАЖЕЋА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Важећи Закони у области заштите животне средине

- [Закон о заштити ваздуха](#) „Службени гласник РС“, број 36/09
- [Закон о потврђивању Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса](#) "Службени гласник РС", број 42/09
- [Закон о заштити од буке у животној средини](#) „Службени гласник РС”, број 36/09
- [Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја](#) „Службени гласник РС”, број 36/09
- [Закон о управљању отпадом](#) „Службени гласник РС”, број 36/09
- [Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине](#) „Службени гласник РС”, бр. 36/09
- [Закон о изменама и допунама Закона о процени утицаја на животну средину](#) „Службени гласник РС”, бр. 36/09
- [Закон о хемикалијама](#) „Службени гласник РС”, број 36/09
- [Закон о биоцидним производима](#) „Службени гласник РС”, број 36/09
- [Закон о амбалажи и амбалажном отпаду](#) „Службени гласник РС”, број 36/09
- [Закон о ратификацији Кјото протокола уз оквирну Конвенцију Уједињених Нација о промени климе](#) "Службени гласник РС", број 88/07
- [Закон о ратификацији Конвенције Уједињених Нација о борби против дезертификације у земљама са тешком сушом и/или дезертификацијом, посебн](#) "Службени гласник РС", број 102/07
- [Закон о ратификацији Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту](#) "Службени гласник РС", број 102/07
- [Закон о ратификацији оквирне конвенције о заштити и одрживом развоју Карпата](#) "Службени гласник РС", број 102/07
- [Закон о ратификацији конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта](#) "Службени гласник РС", број 102/07

- [Закон о ратификацији конвенције о очувању миграторних врста дивљих животиња](#) "Службени гласник РС", број 102/07
- [Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине](#) „Службени гласник РС”, број 135/04
- [Закон о прекршајима](#) "Службени гласник СРС", број 44/89 и "Службени гласник РС", број 21/90, 11/92, 6/93, 20/93, 67/93, 28/94, 16/97, 37/97, 36/98, 44/98, 65/01 и 55/04
- [Закон о процени утицаја на животну средину](#) „Службени гласник РС”, бр. 135/04
- [Закон о стратегиј процени утицаја на животну средину](#) „Службени гласник РС”, број 135/04
- [Закон о заштити животне средине](#) „Службени гласник РС”, бр. 135/04
- [Закон о геолошким истраживањима](#) "Службени гласник СРЈ", број 44/95
- [Закон о превозу опасних материја](#) "Службени гласник СФРЈ", број 20/84
- [Закон о потврђивању Базелске конвенције о контроли прекограничног кретања опасних отпада и њиховом одлагању](#) "Службени гласник СРЈ", број 2/99

Законодавство ЕУ у области отпада :

- Директива Савета 75/442/ЕЕЦ о отпаду (Оквирна директива)
- Директива Савета 99/31/ЕЦ о депонијама отпада
- Директива Савета 94/62/ЕЦ о амбалажи и амбалажном отпаду
- Директива 84/631/ЕЕЦ о надзору и контроли прекограничног кретања опасног отпада у ЕУ
- Директива 96/61/ЕЕЦ о интегралној превенцији и контроли загађења
- Директива 2001/42/ЕЕЦ о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину
- Директива Савета 91/157/ЕЕЦ о батеријама и акумulatorима који садрже опасне супстанце
- Директива Савета 75/439/ЕЕЦ о одлагању отпадних уља
- Директива Савета 2000/53/ЕЦ о истрошеним возилима
- Директива 2002/96/ЕЦ о отпаду од електричне и електронске опреме
- Директива 96/59/ЕЦ о одлагању ПЦБ/ПЦТ
- Директива Савета ЕУ 2000/176/ЕЦ о спаљивању у отпада
- Директива 89/369/ЕЕЦ о редукацији загађења из нових градских постројења за спаљивање отпада

Важеће Уредбе у области заштите животне средине

- [Уредба о методологији прикупљања података за национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих супстанци](#) "Службени гласник РС"; број 76/10
- [Уредба о методологији прикупљања података за национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих супстанци](#) "Службени гласник РС"; број 76/10
- [Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха](#) "Службени гласник РС", број 75/10
- [Уредба граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздих](#) "Службени гласник РС", број 71/10
- [Уредба о критеријумима и начину одобравања програма и пројеката који се реализују у оквиру механизма чистог развоја](#) "Службени гласник РС", број 44/10
- [Прилог уз Уредбу о критеријумима и начину одобравања програма и пројеката који се реализују у оквиру механизма чистог развоја](#) "Службени гласник РС", број 44/10
- [Уредба о ближим критеријумима, начину обрачуна и поступку наплате накнаде за коришћење заштићеног подручја](#) "Службени гласник РС", број 43/10
- [Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха](#) („Службени гласник РС“, број 11/2010)
- [Прилог III - Однос количина заштићених врста у свежем и сувом односно прерађеном стању](#) уз Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне, "Службени гласник РС", број 9/10
- [Прилог II - Дивље врсте фауне заштићене контролом сакупљања, коришћења и промета](#) уз Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне, "Службени гласник РС", број 9/10
- [Прилог I - Дивље врсте флоре заштићене контролом сакупљања, коришћења и промета](#) уз Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне, "Службени гласник РС", број 9/10
- [Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне](#) Службени гласник РС", број 9/10
- [Прилог II уз Уредбу о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања](#) "Службени гласник РС", број 113/05, 6/07 и 08/10
- [Прилог I уз Уредбу о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања](#) "Службени гласник РС", број 113/05, 6/07 и 08/10

- [Уредба о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања](#) Уредба о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања, критеријумима за обрачун накнаде за загађивање животне средине и обвезницима, висини и начину обрачунавања и плаћања накнаде, "Службени гласник РС", број 113/05, 6/07 и 08/10
- [Прилог II уз Уредбу о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада](#) "Службени гласник РС", број 21/10
- [Прилог I уз Уредбу о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада](#) "Службени гласник РС", број 21/10
- [Уредба о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада](#) Уредба о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о врсти и количини произведених и увезених производа и годишњем извештају, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнада, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде, "Службени гласник РС", број 21/10
- [Уредба о критеријумима за обрачун за амбалажу или упаковани производ и ослобађање од плаћања накнаде, обвезницима плаћања, висини накнаде,](#) "Службени гласник РС", број 8/10
- [Уредба о изменама и допунама Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада](#) Уредба о изменама и допунама Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о врсти и количини произведених и увезених производа и годишњем извештају, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнада, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде, "Службени гласник РС", број 8/10
- [Уредба о поступању са супстанцама које отеђују озонски омотач, као и о условима за издавање дозвола за увоз и извоз тих супстанци](#) "Службени гласник РС, број 22/10"
- [Уредба о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију уз накнад](#) "Службени гласник РС", број 4/10 и 24/10
- [Уредба о листама отпада за прекогранично кретање](#) "Службени гласник РС", број 60/09
- [Уредба о утврђивању програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе](#) "Службени гласник РС", број 108/08
- [Уредба о мерилима и условима за повраћај, ослобађање или смањење плаћања накнаде за загађивање животне средине](#) "Службени гласник РС", број 113/05
- [Уредба о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја](#) „Службени гласник РС”, број 84/05

- [Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је потребна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја "Службени гласник РС", број 84/05](#)
- [Уредба о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности „Службени гласник РС”, број 84/05](#)
- [Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима "Службени гласник РС", број 84/05](#)
- [Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола „Службени гласник РС”, број 84/05](#)

[Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају "Службени гласник РС", број 53/02](#)

Важећи Правилници у области заштите животне средине

- [Правилник о садржини потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе за складиштење инертног и неопасног отпада "Службени гласник РС", број 73/10](#)
- [Правилник о условима под којима се фосили, минерали и кристали могу дати правном лицу на заштиту и чување "Службени гласник РС", број 79/10](#)
- [Правилник о управљању медицинским отпадом "Службени гласник РС", број 78/10](#)
- [Правилник о садржају и начину вођења регистра заштићених природних добара "Службени гласник РС", број 81/10](#)
- [Правилник о садржини и методама израде стратешких карата буке и начину њиховог приказивања јавности "Службени гласник РС", број 80/10](#)
- [Правилник о критеријумима за издвајање типова станита "Правилник о критеријумима за издвајање типова станита, о типовима станита осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станита и о мерама заштите за њихово очување "Службени гласник РС", број 35/10](#)
- [Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама "Службени гласник РС"; број 81/10](#)
- [Правилник о висини трошкова доделе права на коришћење еколошког знака "Службени гласник РС", број 81/10](#)
- [Правилник о условима које морају да испуњавати прихватилита за збрињавање заштићених дивљих животиња "Службени гласник РС", број 76/10](#)

- [Правилник о престанку важења Правилника о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података](#) "Службени гласник РС", број 75/10
- [Правилник о начину, алатима и средствима којима се обавља привредни риболов](#) "Службени гласник РС", бр. 73/10
- [Правилник о садржини обрасца дозволе за рекреативни риболов](#) "Службени гласник РС", број 73/10
- [Правилник о садржини обрасца годиње дозволе за привредни риболов](#) "Службени гласник РС", број 73/10
- [Правилник о форми, садржају и обиму финалног извештаја о коришћењу рибарског подручја](#) "Службени гласник РС", број 70/10
- [Правилник о садржини и начину вођења регистра привредних рибара](#) "Службени гласник РС", број 69/10
- [Правилник о специјалним техничко-технолоким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња](#) "Службени гласник РС", број 72/10
- [Правилник о програму мониторинга ради праћења стања рибљег фонда у риболовним водама](#) "Службени гласник РС", број 71/10
- [Правилник о условима за оснивање банке гена дивљих биљака, животиња и гљива](#) Правилник о условима за оснивање банке гена дивљих биљака, животиња и гљива, начину поступања са биолоким материјалом, садржини захтева и документацији која се подноси уз захтев за издавање дозволе за оснивање банке гена, Службени гласник РС, број 65/10
- [Правилник о садржају краткорочних акционих планова](#) Службени гласник РС, број 65/10
- [Правилник о о висини трошкова за издавање годиње дозволе за рекреативни риболов](#) Службени гласник РС, број 62/10
- [Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада](#) "Службени гласник РС", број 56/10
- [Образац 1 уз Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада](#) "Службени гласник РС", број 56/10
- [Образац 2 уз Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада](#) "Службени гласник РС", број 56/10
- [Прилози уз Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада](#) "Службени гласник РС", број 56/10
- [Правилник о компезацијским мерама](#) "Службени гласник РС", број 20/10
- [Правилник о садржају планова квалитета ваздуха](#) „Службени гласник РС“, број 21/2010

- [Прилог II Правилник о садржини Политике превенције удеса](#) Прилог Методологија израде Плана заштите од удеса уз Правилник о садржини Политике превенције удеса и садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, "Службени гласник РС", број 41/10
- [Прилог I уз Правилник о садржини Политике превенције удеса](#) Прилог Методологија израде Извештаја о безбедности уз Правилник о садржини Политике превенције удеса и садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, "Службени гласник РС", број 41/10
- [Правилник о садржини Политике превенције удеса](#) Правилник о садржини Политике превенције удеса и садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, "Службени гласник РС", број 41/10
- [Прилог уз Правилник о Листи опасних материја](#) Прилог Листа опасних материја и њихових граничних количина и листа класа опасности и граничних количина опасних материја уз Правилник о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса, "Службени гласник РС", број 41/10
- [Правилник о Листи опасних материја](#) Правилник о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса, "Службени гласник РС", број 41/10
- [Правилник о садржини обавештења о новом севесо постројењу односно комплексу](#) Правилник о садржини обавештења о новом севесо постројењу односно комплексу, постојећем севесо стројењу, односно комплексу и о трајном престанку рада севесо постројења, односно комплекса, "Службени гласник РС", број 41/10
- [Прилог II - Одштетни ценовник за заштићене дивље врсте](#) уз Правилник о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнадештете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и заштићене дивље врсте, "Службени гласник РС", број 37/10
- [Прилог I - Одштетни ценовник за строго заштићене дивље врсте](#) уз Правилник о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнадештете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и заштићене дивље врсте, "Службени гласник РС", број 37/10
- [Правилник о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнадештете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и зати](#) "Службени гласник РС", број 37/10
- [Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом](#) "Службени гласник РС", број 21/10
- [Правилник о допуни правилника о висини трошкова за издавање годиње дозволе за рекреативни риболив](#) "Службени гласник РС, бр. 20/10

- [Правилник о категоризацији риболовних вода](#) "Службени гласник РС, 13/10"
- [Правилник о условима, програму и начину полагања стручног испита за рибочувара и стручног испита за рибара](#) " Службени гласник РС, бр. 07/10"
- [Правилник о условима и начину организовања рибочуварске службе](#) " Службени гласник РС, бр. 07/10"
- [Правилник о условима и поступку издавања и одузимања лиценце за рибочувара](#) "Службени гласник РС, број 07/10"
- [Прилог II - Заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива](#) "Службени гласник РС", број 5/10
- [Прилог I - Строго заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива](#) "Службени гласник РС", број 5/10
- [Правилник о проглаењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста](#) "Службени гласник РС, бр. 5/10"
- [Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама](#) "Службени гласник РС", број 104/09
- [Образац уз Правилник о изгледу и садржини дозволе складиштење, третман и одлагање отпада](#) "Службени гласник РС", број 96/09
- [Правилник о изгледу и садржини дозволе складиштење, третман и одлагање отпада](#) "Службени гласник РС", број 96/09
- [Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која вре послове систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења](#) "Службени гласник РС", број 104/09
- [Правилник о садржини и изгледу обрасца извештаја о системском испитивању нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини](#) "Службени гласник РС", број 104/09
- [Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која вре послове испитивања нивоа зрачења](#) "Службени гласник РС", број 104/09
- [Правилник о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса](#) "Службени гласник РС", број 104/09
- [Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима](#) "Службени гласник РС", број 104/09
- [Правилник о садржини евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса](#) "Службени гласник РС", број 104/09
- [Правилник о начину вођења евиденције о улову рибе](#) "Службени гласник РС", бр. 104/09
- [Правилник о прекограничном промету и трговини затићеним врстама](#) "Службени гласник РС", бр. 99/09

- [Правилник о критеријумима за одређивање накнаде у поступцима легализације, критеријумима](#) "Службени гласник РС", 89/09
- [Правилник о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја](#) "Службени гласник РС", број 85/09
- [Правилник о обрасцу службене легитимације чувара заштићеног подручја](#) „Службени гласник РС”, број 84/09
- [Правилник о изгледу знака заштите природе, поступку и условима за његово коришћење](#) „Службени гласник РС”, број 84/09
- [Правилник о начину одређивања и висини накнаде штете нанете рибљем фонду](#) „Службени гласник РС”, број 84/09
- [Правилник о обрасцу захтеву за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада](#) "Службени гласник РС", бр.72/09
- [Правилник о обрасцу докумената о кретању отпада и упутству за његово попуњавања](#) "Службени гласник РС", бр.72/09
- [Правилник о обрасцу докумената о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавања](#) "Службени гласник РС", бр.72/09
- [Правилник о садржини и начину вођења Регистра издатих дозвола за управљање амбалажним отпадом](#) „Службени гласник РС“, број 76/09
- [Правилник о граничној вредности укупног нивоа концентрације олова, кадмијума, живе](#) „Службени гласник РС“, број 70/09
- [Правилник о начину нумерисања, скраћеницама и симболима](#) „Службени гласник РС“, број 70/09
- [Правилник о врсти и годињој количини амбалаже корићене за упаковану робу стављену у промет](#) „Службени гласник РС“, број 70/09
- [Правилник о врсти амбалаже са дугим веком трајања](#) „Службени гласник РС“, број 70/09
- [Правилник о критеријумима за одређивање шта може бити амбалажа](#) „Службени гласник РС“, број 70/09
- [Правилник о годињој количини амбалажног отпада по врстама](#) „Службени гласник РС“, број 70/2009
- [Правилник о ближим условима и поступку за добијање права на коришћење еколошког знака, елементима, изгледу и начину употребе еколошког знака](#) "Службени гласник РС", бр. 3/09
- [Правилник о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе](#) "Службени гласник РС", број30/06
- [Правилник о садржини и изгледу интегрисане дозволе](#) "Службени гласник РС", број 30/06

- [Правилник о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података](#) "Службени гласник СРЈ", број 52/92, 30/99 и "Службени гласник РС", број 19/06
- [Правилник о садржини захтева о потреби процене утицаја](#) "Службени гласник РС", број 69/05
- [Правилник о садржини студије](#) "Службени гласник РС", број 69/05
- [Правилник о раду техничке комисије](#) "Службени гласник РС", број 69/05
- [Правилник о поступку јавног увида презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину](#) "Службени гласник РС", број 69/05
- [Правилник јавна књига](#) "Службени гласник РС", број 69/05
- [Правилник о садржини и начину вођења регистра издатих интегрисаних дозвола](#) „Службени гласник РС”, број 69/05
- [Правилник о методологији за израду интегралног катастра загађивача](#) "Службени гласник РС", број 69/05
- [Правилник о ближим условима-емисије и имисије](#) "Службени гласник РС", број 5/02
- [Правилник о условима и начину разврставања чувања секундарних сировина](#) "Службени гласник РС", број 55/01
- [Правилник о границама радиоактивне контаминације животне средине и о начину спровођења деконтаминације](#) "Службени гласник СРЈ", број 9/99
- [Правилник о условима за промет и коришћење радиоактивних материјала рендген апарата](#) "Службени гласник СРЈ", број 32/98
- [Правилник о условима које морају испуњавати правна лица - деконтаминација](#) "Службени гласник СРЈ", број 9/99
- [Правилник о начину поступања са отпаcima који имају својства опасних материја](#) "Службени гласник СРЈ", број 12/95
- [Правилник о начину и условима сакупљања чувања радиоактивног отпадног материјала](#) "Службени гласник СРЈ", број 9/99
- [Правилник о критеријумима за разврставање отрова у групе и методама за одређивање](#) "Службени гласник СФРЈ", број 79/91
- [Правилник о критеријумима за одређивање локације и уређење депонија отпадних материја](#) "Службени гласник РС", број 54/92
- [Правилник о границама радиоактивне контаминације](#) "Службени гласник СРЈ", број 9/99

- [Правилник о границама излагања јонизујућим зрачењима](#) "Службени гласник СРЈ", број 32/98
- [Правилник о дозвољеном нивоу буке](#) "Службени гласник СРЈ", број 54/92

Важеће Одлуке Скупштине општине Мeroшина из области заштите животне средине

- Одлуку о поверавању послова обављања делатности сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мeroшина ("Службени лист града Ниша", број 26/10);

- Одлуку о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада на територији општине Мeroшина ("Службени лист града Ниша", број 42/2010);

- Програм сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мeroшина за 2010.г. ("Службени лист града Ниша", број 52/2010);

- Одлуку о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Мeroшина ("Службени лист града Ниша", број 88/2010).

- Одлука о приступању Општине Мeroшина концепту регионалног управљања отпадом и изградњи регионалне депоније за општине нишавског оруга ("Сл. града Ниша, бр.50/09").

Систем управљања отпадом у Републици Србији чини велики број прописа који непосредно или посредно уређују област управљања отпадом.

Овим прописима за управљање отпадом парцијално се уређују (зависно од врсте и својстава отпада) и прописују мере заштите животне средине од штетног дејства отпада и опасног отпада.

3. ОПШТИНА МЕРОШИНА

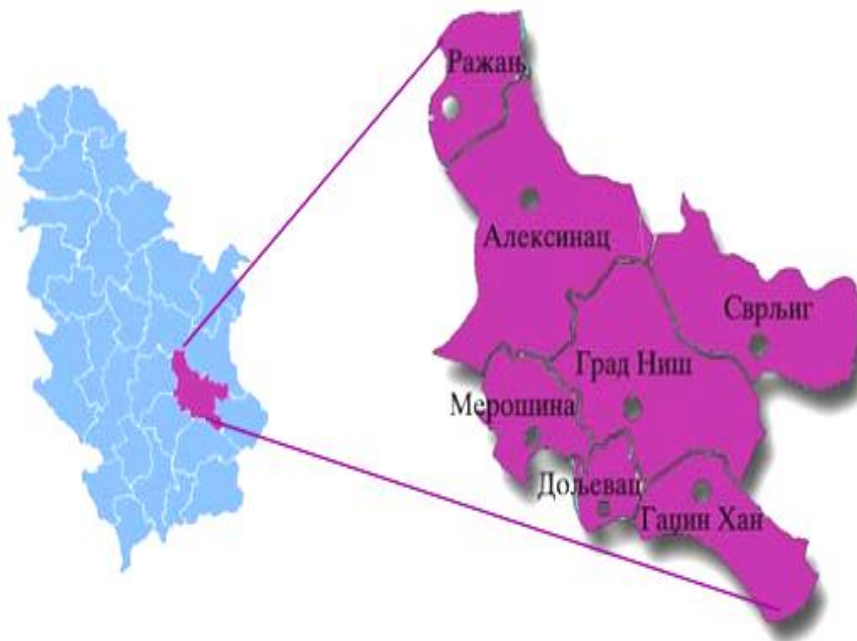
3.1. Општи подаци о општини

Административни и географски положај

Општина Мерошина је општина [Нишавског округа](#) у централној [Србији](#). Општина Мерошина заузима површину од 193 км² на којој, према попису из 2002. године, у 27 насеља живи 14.812 становника. По површини долази у ред најмањих општина у Србији, што са бројем становника и густином насељости није случај. Са просечом густином од 130 становника/км² сврстава се у ред релативно густо насељих подручја и општина.

Општина Мерошина је окружена територијом града Ниша и општинама Алексинац, Прокупље, Житорађа и Дољевац.

НИШАВСКИ ОКРУГ положај општине Мерошина

Општина Меровина се налази у југоисточном делу Србије.

Карактеристике:

Простире се у западном делу Нишке котлине.

Општина Меровина припада Нишавском округу.

Са северне и северно-западне стране затварају је масиви Малог Јастребца.

Са источне стране делом је омедјена реком Јужном Моравом.

Средњим делом територије пролази магистрални пут Ниш-Прокупље, који представља везу општине са ауто путем Београд-Ниш и повезује југоисточну и источну Србију са покрајином Косово и Метохија

Саобраћајно је добро повезана са суседним општинама.

27 сеоских насеља су повезана добром путном мрежом са општинским средиштем.

Меровина, која се налази на магистралном путу Ниш - Прокупље, подједнако је удаљена (17 км) од оба центра.

Рељеф општине Меровина је карактеристичан брежуљкасто-брдовитим и нископланинским теренима.

Површина општине је 193 км²; обрадиво земљиште чини 77% укупне површине.

По величини територије спада у ред малих општина.

Општина има 14.812 становника по попису из 2002. године, у 27 насељених места.

Становништво општине претежно се бави пољопривредном производњом, у оквиру које преовладава производња воћа: чувена “облачинска вишња” засађена на око 1.500 ха; шљива сорте “стенлеј”; јагода, малина и купина; производња поврћа под пластеницима: парадајза, паприка, краставца итд.

Становништво општине претежно се бави пољопривредном производњом, у оквиру које преовладава производња воћа: чувена “облачинска вишња” засађена на око 1.500 ха; шљива сорте “стенлеј”; јагода, малина и купина; производња поврћа под пластеницима: парадајза, паприка, краставца итд.

Локална индустрија: приватна предузећа Меркоп и Милса, чија је основна делатност производња и прерада пољопривредних производа; Нишпродукт чија је основна делатност прерада меса; Југотерм – фабрика радијатора; Wunder – производња кондиторских производа; Дени-метал – производња и промет металних конструкција; Дени-комерц – производња предмета пластичне масе у примарној производњи Гоех – производња боја и лакова.

Општина има једну основну школу чије је седиште у Мерошини, са пет истурених осмогодишњих одељења, као и четворогодишње школе у скоро сваком насељеном месту.

Повољна клима, релативно добре хидролошке карактеристике, разноврсност земљишта и биогеографске карактеристике географски положај општине Мерошина чине повољним, као и богат природни потенцијал и очувана животна средина. Умерено континентална клима са благим одликама средоземне, због близине моравско-вардарске долине, као и велико богатство подземних и текућих вода, допринело је да плодно земљиште представља основни природни ресурс Општине.

Туристичка вредност општине Мерошина.: Облачинско језеро – природно (површине 23ха, максималне дубине 4,7 м, урвинског порекла, напаја се подземним водама, мутно зелене боје, делимично обрасло трском и богато рибом, углавном шараном). Заступљеност спортова на воид: скијање на воид, једрење, спортски риболов итд. У подножју Малог Јастребца је и Крајковачко језеро-акумулационо

Центар општине је насеље [Мерошина](#) са 873 становника.

Општина Мерошина се налази у [Централној Србији](#), у оквиру [Нишавског округа](#). Општина је основна 1957. године. Општина Мерошина се на северу граничи са [Општином Алексинац](#), градским општинама Града Ниша Палилулом и [Црвеним Крстом](#) на истоку, [Дољевцем](#) и [Житорађом](#) на југу и општином Прокупље на западу.

НИШАВСКИ ОКРУГ

ОПШТИНА МЕРОШИНА

Умерено континентална клима са благим одликама средоземне, због близине моравско-вардарске долине, као и велико богатство подземних и текућих вода, условило је плодно земљиште као главни природни ресурс Општине.

Географски, општина Меровина се налази на северозападном делу нишке котлине, на простору од 193 км² између реке Јужне Мораве и огранка Малог Јастрепца. У њој живи 14.812 становника у 27 насељених места и 28 месних заједница.

Насељена места општине Меровина су:

1. Азбресница	10. Горња Расовача	19. Костадиновац
2. Александрово	11. Градиште	20. Крајковац

3. Арбанасце	12. Девча	21. Лепаја
4. Балајнац	13. Дешилово	22. Меровина
5. Баличевац	14. Доња Расовача	23. Мраморско Брдо
6. Батушинац	15. Дудулајце	24. Облачина
7. Биљег	16. Јовановац	25. Падина
8. Брест	17. Југ Богдановац	26. Рожина
9. Бучић	18. Кованлук	27. Чубура

Општина Меровина се простире на површини од 19.300 ха од чега је обрадиво земљиште 76,5% укупне површине

Саобраћајни положај даје несумњиве шансе општини Меровина. Средњим делом општинске територије пролази магистрални пут Ниш-Прокупље, који представља везу Општине са ауто путем, тј. КОРИДОРОМ 10 и повезује југо-источну и источну Србију са Косовом и Црном Гором

Овакав саобраћајни положај пружа неспорне погодности за убрзање економског развоја целе Општине.

Општина Меровина је удаљена од:

- Београда 230 км,
- Скопља 220 км,
- Софије 160 км

Као административни центар и седиште Општине, у насељу Меровина постоје и установе као што су: Центар за социјални рад, Народна библиотека, Дирекција за изградњу општине, Установа за децу предшколског узраста, Дом здравља, Пошта, Станица Милиције, Ветеринарска станица, Електродистрибуција, а које пружају услуге у области јавних служби локалном становништву.

3.2. Становништво

Укупан број становника општине Мeroшина износи 16.500 (процена за 2009. годину). Међутим, по подацима из пописа 1991. и 2002. број становника општине Мeroшина је у сталном паду.

У првим деценијама после Другог светског рата досељавање из крајева ван подручја Општине било је јаче изражено од исељавања, али не у свим насељима, и представљао је значајну компоненту у порасту становништва, пре свега у Мeroшини. У овом периоду испољавају се миграциона кретања у већем обиму и у оквиру Општине, а одвијају се у правцу исељавања из једних и насељавања у друга насеља, највише по месту рада или због бољих услова за живот.

Табела бр. 1: Основни подаци о становништву Општине Мeroшина према попису из 2002. год.

Р.бр.	Контингент	Србија	Нишавски округ	Мeroшина			
				укупно	структура	општ./реп.	општ./Округ
1	Укупно	7.498.001	381.757	14.812	100,00%	0,20%	3,88%
2	Деца школ. узраста испод 7год.	495.327	23.718	1.016	6,86%	0,21%	4,28%
3	Деца узраста 7-14 год.	681.443	33.004	1.334	9,01%	0,20%	4,04%
4	Радни контин. 15-64 год.	5.032.805	253.711	9.014	60,86%	0,18%	3,55%
5	Становн. старо 65 и више год.	1.288.426	71.324	3.448	23,28%	0,27%	4,83%
6	Просечна старост у годинама	41,07	42,19	43,62			
7	Проц. број станов. у 2005. год.	7.411.569	379.076	14.442			
8	Проц. број станов. у 2008. год.	7.350.222	375.453	13.872			

Општина Мeroшина обухвата 27 насељених места:

Табела бр. 2: Насеља, број становника

Назив насеља	Укупан број становника	Број домаћинст.	Просечан број чланова по домаћинст.
Азбресница	889	248	3,58
Александрово	393	127	3,09
Арбанасце	612	158	3,87
Балајнац	1.256	302	4,16
Баличевац	1.237	320	3,86
Батушинац	831	202	4,11
Биљег	545	154	3,54

Брест	580	148	3,92
Бучић	585	152	3,84
Горња Расовача	254	70	3,63
Градиште	597	174	4,43
Девча	544	166	3,28
Дешилово	471	147	3,20
Доња Ресовача	541	146	3,70
Дудулајце	365	136	2,68
Јовановац	515	143	3,60
Југбогданавац	505	147	3,43
Кованлук	267	72	3,71
Костадиновац	308	90	3,42
Крајковац	628	187	3,36
Лепаја	687	192	3,58
Мерошина	913	240	3,80
Мраморско Брдо	67	24	2,79
Облачина	464	138	3,36
Падина	375	103	3,64
Рожина	778	215	3,62
Чубура	98	36	2,72

Због великог одлива процењује се да укупан број становника општине Мерошина у 2008. год. износи 13872. Највећи одлив показују млади који након завршене школе одлазе у велике индустријске и административне центре. Оваква демографска кретања у крајњем доводе до старења становништва општине Мерошина. Према званичним статистичким подацима у 2002. год. на 1000 становника општине рођено је 6,5 а умрло чак 17,9 становника (табела бр. 4). Највећи одлив становника је управо из самог административног центра општине, насеља Мерошина. Према стопи наталитета општина Мерошина је испод просека Републике и региона, а стопи морталитета далеко изнад просека Републике и Нишавског округа.

Становништво општине живи у 4.237 домаћинстава. Највећи број домаћинстава има 2 члана 26,4% од укупног броја домаћинстава. Интересантан податак је да број домаћинстава са три, четири, пет и шест чланова скоро изједначен и креће се од 11,9% до 14,9% укупног броја домаћинстава општине (табела бр. 3).

Табела бр. 3: Домаћинства општине Мерошина према броју чланова по попису 2002. год.

Р.бр.	Елементи	Република Србија	Нишавски округ	општина Мерошина	структура у %		
					општина	Општ./округ	Општ./Репуб.
1	Укупно домаћинства	2.521.190	127.920	4.237	100,0%	3,3%	0,2%
2	са 1 чланом	504.775	22.844	607	14,3%	2,7%	0,1%
3	са 2 члана	625.301	34.072	1.119	26,4%	3,3%	0,2%
4	са 3 члана	480.181	25.381	580	13,7%	2,3%	0,1%
5	са 4 члана	535.963	27.816	632	14,9%	2,3%	0,1%
6	са 5 чланова	205.979	9.589	506	11,9%	5,3%	0,2%
7	са 6 чланова	111.689	5.698	539	12,7%	9,5%	0,5%
8	са 7 чланова	36.817	1.679	160	3,8%	9,5%	0,4%

9	са 8 чланова	12.180	507	57	1,3%	11,2%	0,5%
10	са 9 чланова	4.392	188	20	0,5%	10,6%	0,5%
11	са 10 и више чланова	3.913	146	17	0,4%	11,6%	0,4%
12	прос. број чланова дом.	2,97	2,97	3,50		117,8%	117,8%

4. ОДГОВОРНОСТ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Према Закону о управљању отпадом јединица локалне самоуправе преко својих надлежних органа:

- Развија и доноси Локални план управљања отпадом;
- Уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним отпадом на својој територији;
- Уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом;
- Даје мишљења у поступку издавања дозвола у складу са прописима;
- Учествоје у доношењу одлука за изградњу постројења за третман и коначно одлагање опасног отпада;
- Врши и друге послове утврђене посебним законом.

Две или више општина могу заједнички обезбедити и спроводити управљање отпадом уколико је то њихов заједнички интерес.

Неопходне активности локалне самоуправе у области управљања отпадом:

- Санација постојеће депоније уз могућност продужења експлоатационог века до завршетка регионалне депоније;
- Подизање нивоа опремљености јавног комуналног предузећа (набавка специјализованих возила, судова за смеће, део опреме за проширење обима услуга);
- Израда базе података за потпуни обухват свих насеља организованим одвозом смећа
- Примена основног принципа из регулативе ЕУ да "загађивач плаћа".

У циљу решавања проблема управљања отпадом Скупштина општине Мeroшина на седници одржаној 11.06.2009. године, под бројем 352-158, донела је Одлуку о приступању општине Мeroшина концепту регионалног управљања отпадом и изградњи регионалне депоније за општине нишавског округа ("Службени лист града Ниша", број 50/2009).

Споразум о формирању региона у области управљања отпадом потписан је 01.07.2009.г. под бројем 1637/2009-01, од стране представника града Ниша и општина Дољевац, Гаџин Хан, Мeroшина, Алексинац и Сврљиг.

Након потписивања споразума придружиле су се региону тј. Концепту регионалног управљања отпадом и општине Соко Бања и Ражањ. Из тих разлога, уследило је

потписивање новог Споразума о формирању нишког региона за заједничко управљање отпадом између града Ниша и општина Дољевац, Гаџин Хан, Мeroшина, Сврљиг, Алексинац, Соко Бања и Ражањ. Споразум је потписан 15.03.2010. године.

Имајући у виду одговорност локалне самоуправе у решавању проблема везаних за управљање отпадом Скупштина општине Мeroшина је у складу са Законом о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09 и 88/10), уредбама и правилницима као и Националном стратегијом управљања отпадом, донела:

- Одлуку о поверавању послова обављања делатности сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мeroшина ("Службени лист града Ниша", број 26/10);

- Одлуку о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада на територији општине Мeroшина ("Службени лист града Ниша", број 42/2010);

- Програм сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мeroшина за 2010.г. ("Службени лист града Ниша", број 52/2010);

- Одлуку о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Мeroшина ("Службени лист града Ниша", број 88/2010).

- Одлука о приступању Општине Мeroшина концепту регионалног управљања отпадом и изградњи регионалне депоније за општине нишавског оруга ("Сл. града Ниша, бр.50/09").

5. САДАШЊА ПРАКСА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ МЕРОШИНА

Отпад из домаћинства (комунални отпад) уобичајено се не сматра опасним отпадом, с обзиром да се састоји од материјала којим је пре коначног одлагања руковао појединац. Међутим, ова врста отпада може веома да варира у саставу а то у великој мери зависи од начина живљења "произвођача" отпада. Амбалажа чини значајан део комуналног отпада. Следе материјали који су одбачени при припремању хране као што су љуске од воћа и поврћа, остаци од стругања меса, коске и слични материјали који се не могу рециклирати.

У комуналном отпаду присутно је и следеће: батерије и други електро материјал, конзерве са остацима боје, уља, хемикалијама за домаћинства и базене, агенси за стерилизацију, лекови итд. Иако ове компоненте представљају мали удео у комуналном отпаду, оне су нарочито проблематичне зато што имају карактеристике опасног отпада, хемијски су нестабилне а поступак њихове рециклаже или регенерације је веома скуп. Ту се даље могу наћи и канистери са аеросолима, одбачене пелене и марамнице за бебе, животињски измет који се брзо деградира и постаје агресиван због дејства мириса а и исти нападају гамад, муве и птице.

Разлози који су горе набројани указују на то да је неопходна контрола и посебна пажња у вези са управљањем комуналним отпадом као и да је неопходно развити методе при руковању отпадом које су у складу са заштитом човекове околине.

5.1. Утицај комуналног отпада на човекову околину

Када се ради о комуналном отпаду у ланцу његовог кретања свако касније поступање у много чему зависи од првог корака: начина како се сакупља смеће.

Неадекватно прикупљање, транспорт и неправилно одлагање комуналног отпада може да има неповољан утицај на животну средину, као што је:

- загађење ваздуха и непријатни мириси;
- могућ ризик по здравље због акумулације загађених вода које омогућавају размножавање комараца и привлаче муве и гамад;
- губитак обрадивог земљишта због присуства биолошки неразградиве компоненте;
- загађење земљишта, површинских и подземних вода процедурним водама које такође имају утицај на здравље и животну средину;
- * загађење обала директним или индиректним одлагањем отпада.

5.2. Смањење количине отпада

Један од принципа у управљању чврстим отпадом је принцип смањења генерисања отпада на извору којим се смањује количина отпада на минимум у смислу количина или потенцијалне опасности. Значи да проблеми везани за отпад не би били толико значајни када као отпад не били одлагани материјали који не спадају у категорију комуналног отпада. Један од примера је одлагање отпада у контејнере који могу да се врате испоручиоцу робе и затим поново користе. Смањење количина отпада би било могуће када би роба у малопродаји била доступна у великим паковањима која би се даље продавала у мањим количинама и тако би се смањила велика количина абалаже. Паковање робе из естетских разлога требало би да буде обесхрабривано као и паковање малих предмета у велику амбалажу само због маркетиншког ефекта.

5.3 Одвајање на извору

Основна метода је одвајање комуналног отпада на различите компоненте као што су запаљиви материјали, материјали који могу поново да се користе, материјали који могу да се рециклирају, органски материјал и то на нивоу домаћинства. Запаљиви материјал подразумева папир, картон, суво лишће и гранчице. Материјал који се поново користи могу да буду флаше, конзерве и пластичне вреће. Материјал који се рециклира може да буде папир, пластика, стакло и метални опилци. Органски материјал подразумева љуске од воћа, поврћа и други отпад од хране.

Да би се спречило да комунални отпад буде узрок загађења или да угрози здравље људи, најважније је одвојити отпад који се регенерише од опасног отпада већ на извору. Одвајање може да се одвија и негде даље у току управљања отпадом.

5.4. Прикупљање и транспорт

До 2009. године ЈП "Дирекција за изградњу општине Мeroшина" које је основано одлуком СО Мeroшина, вршило је изношење, депоновање смећа, других отпадака и фекалија са јавних површина и дворишта стамбених зграда у друштвеној и приватној својини, као и пословних зграда и просторија у Мeroшини, Александрову, Бресту, Мраморском брду и у насељу "Облачинско језеро". Отпад је сакупљан од око 550 домаћинстава (мање од 15 % становништва општине) и око 10 привредних субјеката.

2009. године СО Мeroшина прихватила је понуду нишког ЈКП "Медиана" о вршењу услуге сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју Општине Мeroшина.

СО Мeroшина на седници 30. Априла 2010. године, донела је Одлуку о поверавању послова обављања делатности сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју Општине Мeroшина којом су послови сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мeroшина поверени ЈКП "Медиана" Ниш, до реализације Споразума о формирању Нишког региона за заједничко управљање отпадом између града Ниша и Општина Дољевац, Гаџин Хан, Мeroшина, Сврљиг и Алексинац, а најдуже до 5. година.

Према Одлуци о поверавању послова обављања делатности сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју Општине Мeroшина ("Службени лист града Ниша", број 26/2010) ЈКП "Медиана" Ниш послове сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада обављаће на подручју Општине Мeroшина у свим насељеним местима по истоветним ценама које важе за подручје Града Ниша.

Јавно комуналном предузећу "Медиана" Ниш поверена су на привремено коришћење два возила којима располаже ЈП "Дирекција за изградњу општине Мeroшина" (камион смећар и трактор са прикључним уређајем).

У складу са Одлуком о поверавању послова обављања делатности сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мeroшина ("Сл. лист града Ниша", број 26/2010) СО Мeroшина, на својој седници 01.07.2010. године, донела је Програм сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мeroшина за 2010. годину.

Овим Програмом утврђен је оперативни план сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада за сва физичка и правна лица на подручју општине Мeroшина и то за насељена места: Мeroшина, Брест, Александрово и Облачинско језеро почев од месеца јула 2010. године а за насељена места Баличевац, Лепаја, Облачина, Рожина, Балајнац и Градиште, почев од месеца Августа 2010. године.

Сакупљање, транспорт и депоновање комуналног отпада за кориснике Програма вршиће се једном недељно, односно четири пута месечно.

За реализацију Програма корисници услуга се обавезују да набаве типске канте са ручком запремине 80 – 120 литара.

Сакупљање отпада и транспорт у смислу расположиве опреме обавља се оскудним возним парком. Просечан број корисника по возилу показује да је капацитет у погледу броја возила адекватан за тренутни ниво покривености услугама. Међутим, возила за сакупљање отпада су застарела, у недовољном броју заступљена и потребна је њихова замена.

Недостају контејнери и канте, као и специјални судови за сепарацију секундарних сировина. Општина Мeroшина је у својим плановима изразила потребу за додатним контејнерима, кантама и возилима за сакупљање отпада.

Сакупљени отпад се транспортује аутосмећарима, ауто-подизачима, камионима сандучарима или тракторима до комуналне депоније где се одлаже без претходног третмана. Количина довеженог отпада се не евидентира на основу запремине корисног простора што даје прилично непоуздане податке. На комуналним депонијама не врши се никакво мерење количине отпада који се сакупља и депонује. Утврђивање састава и количине отпада базира се искључиво на субјективним проценама лица из Општинске управе и ЈКП-а укључених у управљање отпадом. Потребно је мерити тежину отпада имајући у виду да је обрачун, углавном у тежинским јединицама. Процене количина и састава отпада од стране представника ЈКП-а су често непрецизне и због мешања масених и запреминских процената који се користи при прерачунавању количина отпада из запремина у тежину и обратно.

5.5. Одлагање комуналног отпада

Отпад представља веома сложен и хетероген материјал који је при свакодневним условима углавном у чврстом стању а настаје као резултат човековог живљења и рада у кући-стану, на радном месту, на јавној површини

До сада се проблем чврстог отпада општине Мeroшина углавном решавао једноставним сакупљањем отпада и његовим одлагањем на обична сметлишта,

најелементарније опремљене просторе, односно површине, дакле на места која својим положајем и обликом само донекле или уопште не испуњавају услове одлагања отпада.

Неконтролисано одлагање чврстог отпада на неуређеним површинама тзв. сметлиштима, представља један од највећих извора загађења животне средине (воде, земљишта, ваздуха) и опасност по здравље живих организама.

Одлагање комуналног отпада из Меровине, Бреста, Александрова, Мраморског Брда и насеља "Облачинско језеро" вршено је на локацији која се налази 3 км јужно од Меровине. Депонија је површине 4. 300 м². Постоји прикључак на јавни пут. Ограда око депоније не постоји. Нема чуварске службе. Није био присутан ни један облик обраде отпадног материјала.

У складу са категоризацијом локација депоновања датај у Националној стратегији управљања отпадом, депонија у Меровини спада у категорију К4 (званичне депоније – сметлишта која не испуњавају ни минималне мере заштите и које треба одмах санирати, затворити и рекултивисати). У вези с тим предузете су мере на санацији исте.

У складу са Одлуком о поверавању послова обављања делатности сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју Општине Меровина ("Службени лист града Ниша", број 26/2010) и Програма сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Меровина за 2010. годину, сакупљање, транспорт и депоновање комуналног отпада на подручју општине Меровина врши ЈКП "Медиана" Ниш.

5.6. Дивља сметилишта на територији општине Меровина

На основу члана 97. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09) локална самоуправа је дужна да:

- изради попис неуређених депонија и изради пројекте санације и рекултивације неуређених депонија.

Проблем у општини Меровина представља велики број "нелегалних депонија – сметлишта" у периферним деловима насеља, на прилазним путевима и у сеоским насељима. Напорима локалне управе постојеће дивље депоније се периодично чисте.

Нелегално збрињавање отпада или настајање тзв "дивљих сметлишта" значи одлагање отпада на јавне или приватне површине без за то прописаних законских дозвола. Недозвољено је одлагати отпад на јавним површинама, зеленим површинама, путним појасевима, корита река и канала, и другим местима која за то нису предвиђена.

Настајање дивљих сметилишта има значајних последица на животну средину и људско здравље, неке од последица су :

- штетни утицај дивљих сметлишта на подземне воде и канале
- Ризик за људско здравље представља и опасност од повреда оштрим предметима (ломљено стакло, пластика, метални предмети и сл.)
- Појава глодара

- Окупљање паса луталица у чопорима
- Тровање и ширење болести путем, глодара, птица, паса и мачака
- Велики утросак финансијских средстава локалне самоуправе, која би се у противном могли искористити за санацију и изградњу инфраструктурних објеката или сл.

На територији општине Мерошина има укупно око 43 дивљих сметлишта која су најчешће смештена уз локалне путеве, реке и канале, са укупно 1.008 м³ отпада.

У прилогу је дата табела и мапа територије општине Мерошина са евидентираним дивљим депонијама и процењеним количинама отпада на њима.

Санација дивљих сметлишта безуспешно се обавља већ читав низ година, јер се саниране површине убрзо враћају у пређашње стање, због непокривености комуналним услугама у континуитету и на читавом подручју општине због недовољних капацитета постојећег ЈКП-а.

Најчешћи састав одложеног отпада на оваквим местима чине: гуме, комунални отпад из домаћинства (пелене за једнократну употребу, батерије, бочице од спрејева, амбалаже од кућне хемије исл.), бела техника, електрични уређаји, делови моторних возила (уљни филтери, акумулатори...), грађевински отпад (шут), биоразградиви отпад (лишће, трава, грање, увело цвеће и сл.).

Решење проблема за дивља сметилишта :

Очистити – извршити санацију постојећих дивљих сметилишта и рекултивацијом вратити у првобитно стање (озелењавањем површина – тзв. зелена острва).

Из свега напред наведеног може се закључити да на територији општине Мерошина постоје сви услови за спровођење Закона о управљању отпадом и подзаконских аката.

Да би се закон испоштовао неопходно је да се у наредном периоду створе услови за одвајање отпада на извору и повећати капацитете ЈП Дирекција за изградњу општине Мерошина, како у организационом смислу, тако и у побољшању кадрова и опреме за сакупљање и транспорт отпада.

6. ПОДАЦИ О ТРЕНУТНОМ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ МЕРОШИНА

6.1. Информације о ЈКП

Назив и адреса ЈП-а

Јавно предузеће "Дирекција за изградњу општине Мерошина"
Улица: Цара Лазара 21

Оснивачки акт предузећа

Предузеће је основала Скупштина општине Мерошина 1999. године (Одлука о оснивању ЈП "Дирекције за изградњу општине Мерошина")

Број запослених

У ЈКП-у је стално запослених 35 радника.

Делатност предузећа

ЈП "Дирекција за изградњу општине Мерошина" је регистровано за обављање следећих делатности:

- водоснабдевање,
- одржавање путева,
- пијачарске услуге,
- сакупљање и одвоз кућног смећа,
- одвожење комуналних отпадних вода,
- одржавање зеленила.

6.2. Механизација којом располаже предузеће

Под механизацијом се подразумевају возила која ЈП "Дирекција за изградњу општине Мерошина" користи у свом свакодневном раду или повремено.

• Камион Фап кипер	R.B. NI 173-874	S:105 KW	G:1983
• Фап цистерна	R.B. NI 171-344	S:106 KW	G:1979
• Булдожери	(ТГ 50 и ТГ 70)		
• Камион ТАМ	R.B. NI 171-343	S:45 KW	G:1976
• Возило ИЦБ			
• Камион КАМАЗ	R.B. BG 713-336	S:235KW	G:2005

ЈП "Дирекција за изградњу општине Мерошина" вршила је организовано сакупљање отпада у насељима: Мерошина, Брест, Александрово, Мраморско брдо и "Облачинско језеро" до 2009. године, када је СО Мерошина прихватила понуду ЈКП "Медиана" Ниш и истој својом Одлуком поверила послове сакупљања, транспорта и депоновања комуналног отпада на подручју општине Мерошина.

Наплату извршених комуналних услуга (редован одвоз смећа) врши ЈКП "Медиана" Ниш, по истоветним ценама која важе за подручје Града Ниша а која се обрачунава по квадратном метру стамбене или индустријске површине.

7. ВРСТЕ ОТПАДА

Врсте отпада према чл.7. Закона о управљању отпадом ("Сл. ГЛ. РС", бр.36/09) су:

- 1) комунални отпад (кућни отпад);
- 2) комерцијални отпад;
- 3) индустријски отпад.

Отпад напред набројани, у зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, може бити:

- 1) инертни;
- 2) неопасан;
- 3) опасан.

7.1. Комунални отпад

Комунални отпад уобичајено се не сматра опасним отпадом, с обзиром да се састоји од материјала којим је пре коначног одлагања руковао појединац. Међутим, ова врста отпада може веома да варира у саставу а то у великој мери зависи од начина живљења "произвођача" отпада. Амбалажа чини значајан део комуналног отпада. Следе материјали који су одбачени при припремању хране као што су љуске од воћа и поврћа, остаци од стругања меса, коске и слични материјали који се не могу рециклирати.

У комуналном отпаду присутно је и следеће: батерије и други електро материјал, конзерве са остацима боје, уља, хемикалијама за домаћинства и базене, агенси за стерилизацију, лекови итд. Иако ове компоненте представљају мали удео у комуналном отпаду, оне су нарочито проблематичне зато што имају карактеристике опасног отпада, хемијски су нестабилне а поступак њихове рециклаже или регенерације је веома скуп. Ту се даље могу наћи и канистери са аеросолима, одбачене пелене и марамнице за бебе, животињски измет који се брзо деградира и постаје агресиван због дејства мириса а и исти нападају гамад, муве и птице.

Депоноване комуналног отпада и одлагање животињских лешева је до сада решавано парцијално. Свако насеља је отпад комуналног и животињског порекла одлагало на локацијама чији степен уређености и опремљености не задовољава потребне критеријуме. На тим локацијама и у њиховом непосредном окружењу присутна је деградација простора, у смислу загађења земљишта, подземних вода и

ваздуха. Евидентна је нерентабилност оваквог начина одлагања отпада, јер је потребно адекватно уредити и опремити више локација.

Преласком на систем регионалног депоновања отпада кроз формирање вишеопштинског региона са једном регионалном депонијом, потребно је санирати и рекултивисати постојеће локације депонија као и сточна гробља. Прелазак на овај систем одлагања отпада подразумева успостављање низа законодавних, организационих и институционалних мера.

За постојећу депонију комуналног отпада неопходно је израдити радни план са програмом мера и динамиком прилагођавања рада за период до 31. децембра 2012. године, у складу са чланом 96. Закона о управљању отпадом. Према наведеном Закону, члан. 97, Јединица локалне самоуправе дужна је да у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона изради попис неуређених депонија на свом подручју, а у року од две године изради пројекте санације и рекултивације неуређених депонија. Попис неуређених депонија неопходно је да садржи податке о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, рокове њихове санације и рекултивације, као и друге податке од значаја за утврђивање и спровођење пројеката.

Третман и одлагање комуналног отпада ће се позитивно одразити на квалитет земљишта на територији општине. Одлагању отпада треба да предходи одвојено сакупљање отпада ради његовог смањења (кабастог, опасног и рецеклабилног).

Посебан проблем представља неадекватно одлагање животињских лешева и конфиската на приватним имањима, без санитарног надзора, што представља велику опасност за здравље људи и околину.

7.2. Индустијски отпад

Постоји врло мало података о индустријском отпаду. Евиденција индустријског отпада се не врши систематски и у складу са законском регулативом.

Под индустријским отпадом се подразумевају све врсте отпадног материјала и нуспроизвода који настају током одређених технолоких процеса.

Поступање са генераторима уређено је Правилником о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја ("Сл. Гласник РС", бр. 12/95). Један број генератора редовно доставља податке о количинама генерисаног отпада надлежној еколошкој инспекцији, али укупан број генератора и количина отпада у Србији још увек нису познати.

Недостатак система националних лабораторија за опасан отпад ствара проблеме и не дозвољава идентификацију и контролу опасног отпада. Постоје шест овлашћених лабораторија за карактеризацију отпада. Преовлађујући метод третмана индустријског отпада је привремено складиштење унутар комплекса генератора или депоновање. Индустијски отпад се одлаже на местима у склопу постројења, а преостали део се одлаже са комуналним чврстим отпадом на градским депонијама. Главне методе поступања са опасним отпадом су складиштење и депоновање. Предузећа која генеришу опасан отпад одлажу га на сопственим складиштима унутар предузећа. Анализе показују да је за већину

таквих места прекорачен њихов капацитет и да не задовољавају захтеве законодавства о отпаду.

Предузећа индустрије управљају сопственим депонијама и не воде тачну евиденцију о запремини створеног отпада, било да је у питању садашња производња или евиденција производње отпада из прошлости. Нагомилани отпад представља огромну претњу околини, посебно изворима питке воде и због тога се овај проблем мора решити. У Србији не постоје постројења за третман опасног отпада. Велики број малих предузећа који генеришу опасан отпад имају озбиљне проблеме услед недостатка регионалне или националне инфраструктуре за његов третман.

Законске обавезе генератора отпада :

Предузеће, друго правно лице и предузетник, код кога у обављању делатности настају отпаци дужно је да их разврстава по врсти и употребној вредности и поступа са тим отпацима у складу са прописима којима се уређују услови коришћења, чувања и складиштења појединих врста отпадака.

Сваки генератор отпада, у овом случају индустрија, је обавезан да у складу са прописима ускладишти свој отпад. Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима. Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

Дозвола за одлагање на депонију, привремено складиштење, извоз или спаљивање / сагоревање отпада добија се искључиво од Министарства заштите животне средине и просторног планирања (Управа за заштиту животне средине). Имајући у виду податак да у Србији постоји само неколико предузећа која су у могућности да вре рециклажу опасног отпада, као и чињеницу да нема изграђених постројења за спаљивање или одлагање опасног отпада, највећи део отпада са својствима опасних материја се привремено складишти на локацијама предузећа или се извози у иностранство.

7.2.1 Неопасан индустријски отпад

Неопасан индустријски отпад се у појединим врстама индустрије појављује као тзв. "чист отпад", а то је нарочито карактеристично за металне остатке.

У том смислу неопходно је :

- идентификовати генератор е отпада који генеришу секундарне сировине; организовати сакупити секундарне сировине у складу са законском регулативом
- Успоставити економске интересе на релацији генератор – сакупљач-прерађивач
- подстаћи прераду и коришћење секундарних сировина; успоставити тржишне механизме
- утврдити алтернативан третман за велике количине рециклабилног материјала који сада износи на депонију (папир, пластика, стакло)

- утврдити алтернативан третман биоразградивог отпада (храна, зеленило). Овај отпад се мора компостирати.
- едуковати радно особље за поступање са отпадом

Све ово спровести у складу са економским интересом, с обзиром на постојање принципа "загађивач плаћа".

7.3. Опасан отпад

Опасан отпад најчешће настаје у индустрији, али и у домаћинствима, јер се опасне материје налазе у многим производима који нас окружују, као што су искоришћене батерије, стари лекови, боје и лакови, отпадно моторно уље и др. Такав отпад садржи материје које могу бити токсичне, канцерогене, инфективне, запаљиве, а које кроз земљиште и воде улазе у биолошки ланац и могу узроковати обољевање људи и штетно утицати на остали живи свет. Велике количине овог отпада још увек завршавају на сметлиштима комуналног отпада, где им није место.

Штетна својства могу се сумирати кроз следеће особине: експлозивност, реактивност, запаљивост, надражљивост, токсичност, инфективност, канцерогеност, мутагеност, екотоксичност, својство оксидирања, нагризања и својство отпуштања отровних гасова хемијском реакцијом или биолошком разградњом.

Готово свака кућа садржи опасне производе. Они се користе током одржавања хигијене у просторијама или двориштима домаћинстава, кречења, одржавања аутомобила, травњака и вртова, за одржавање личне хигијене и за многе друге активности и различите намене. Да бисмо приликом и након коришћења, негативне утицаје свих предмета и производа који имају својства опасних материја и представљају опасан отпад свели на минимум и заштитили наше здравље и околину, морамо знати како да их правилно користимо, сачувамо и одложимо.

Опасан отпад чини један мали проценат кућног отпада, али када се помеша са осталим отпадом контаминира и њега и тако настаје велика количина опасног отпада.

Складиштење опасног отпада се врши на начин којим се обезбеђује најмањи ризик по угрожавање живота и здравља људи и животне средине у посебним резервоарима и контејнерима у складу са прописаним стандардима.

Складиште мора бити ограђено ради спречавања приступа неовлашћеним лицима, физички обезбеђено, закључано и под сталним надзором.

Посуде у којима ускладиштен опасан отпад морају бити отпорне на опасне материје и редовно контролисане у погледу оштећења, цурења или корозије.

Опасан отпад класификује се према пореклу, карактеристикама које га чине опасним, у складу са прописом којим се уређује категорија, испитивање и разврставање отпада.

Опасан отпад недовољно испитаних особина привремено се складишти одвојено од осталог отпада до утврђења његовог тачног састава.

Паковање опасног отпада се врши тако да запремина и тежина буду ограничене до минималне адекватне количине, а да се истовремено обезбеди неопходан ниво сигурности за његово прихватање од стране оператера. Упакован опасан отпад мора бити обележен налепницом видљиво и јасно у складу са посебним прописима.

8. ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

Према Националној Стратегији управљања отпадом Републике Србије из 2003. године, отпад је подељен на контролисани и неконтролисани отпад. Контролисани отпад обухвата комунални отпад, комерцијални и индустријски, укључујући и медицински отпад. Неконтролисани отпад обухвата пољопривредни отпад и отпад из рударства и каменолома.

Посебни токови управљања отпада према Стратегији управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године ("Сл.гл.РС", бр.29/10), су :

- Амбалажа и амбалажни отпад
- Коришћени акумулатори и батерије
- Отпадна уља
- Отпадне гуме
- Отпадна возила
- Отпадна електронска и електрична опрема
- Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу
- Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (ПОПс отпад)
- Медицински отпад
- Отпад животињског порекла
- Пољопривредни отпад
- Муљ из постројења за третман отпадних вода
- Грађевински отпад и отпад од рушења
- Отпад који садржи азбест
- Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике
- Отпад из индустрије титан диоксида

8.1. Амбалажа и амбалажни отпад

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду ("Сл.гл.РС", бр.36/09) уређује услове заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет, управљање амбалажом и амбалажним отпадом, извештавање о амбалажи и

амбалажном отпаду, економски инструменти, као и друга питања од значаја за управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Одредбе овог закона примењују се на увезену амбалажу, амбалажу која се производи, односно ставља у промет и сав амбалажни отпад који је настао привредним активностима на територији Републике Србије, без обзира на његово порекло, употребу и коришћени амбалажни материјал.

Циљ поменутог закона према члану 3. јесте:

- 1) очување природних ресурса;
- 2) заштита животне средине и здравља људи;
- 3) развој савремених технологија производње амбалаже;
- 4) успостављање оптималног система управљања амбалажом и амбалажним отпадом у складу са начелом поделе одговорности;
- 5) функционисање тржита у Републици Србији;
- 6) превенцију стварања трговинских препрека, избегавање поремећаја и ограничења у конкуренцији.

Отпад у Србији који се може користити непосредно или дорадом, односно прерадом (рециклажом) назива се секундарном сировином. Сертификат за рециклажу или поновну употребу добија се од стране Агенције за заштиту животне средине, а дозвола од Министарства животне средине и просторног планирања.

Предузеће, односно предузетник који обавља делатност сакупљања отпадака, рециклаже, промета отпадака и секундарних сировина води податке о врстама, количинама и изворима отпадака и секундарних сировина, које доставља једном месечно посебној државној организацији. Спаковане секундарне сировине прати документ о преузимању отпада.

Документ о преузимању отпада – секундарне сировине попуњава генератор отпада, а у моменту преузимања отпада потписује га лице које преузима отпад – секундарну сировину. Документ о преузимању отпада - секундарне сировине прати отпад - секундарну сировину од генератор а отпада до складишта, односно даљег поступања.

Евидентан је неразвијен систем селекције, прикупљања и даљег пласирања секундарних сировина из кућног отпада.

8.2. Батерије и акумулатори који садрже опасне материје

У складу са одредбама Директиве европског законодавства о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце бр. 91/157/ЕЕЦ, а коју је потребно пренети у национално законодавство, обавеза региона и локалне самоуправе је:

- да развије програм едукације запослених у вези са батеријама и акумулаторима
- да забрани и онемогући коришћење батерија и акумулатора са више од 0,0005 % живе
- да омогући одвојено сакупљање потрошених батерија и акумулатора, а у циљу њихове прераде или одлагања
- по успостављању у тржита секундарним сировинама, да организује службу којом би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина

- да доставља информације о сакупљеним и одложеним (ускладиштеним) батеријама надлежним органима

8.3. Отпадна уља

Према Националној стратегији управљања отпадом, једна од основних директива коју треба пренети у национално законодавство је и Директива која се бави проблемом одлагања отпадних уља ("Council Directive 75/439/EEC on the disposal of waste oils"). Директива даје приоритет процесирању отпадних уља регенерацијом, тј. процесу пречишћавања отпадних уља, уклањањем загађивача, продуката оксидације и адитива, које такво уље може садржати. Уколико регенерација није могућа, предлаже се коришћење отпадних уља као алтернативног горива (сагоревање уз искоришћење енергије), где треба предузети све мере како би се осигурао рад постројења који неће изазвати значајнија загађења ваздуха. Последња опција у управљању отпадним уљима је коначно одлагање или контролисано складиштење. Код складиштења и сакупљања отпадних уља треба водити рачуна да не дође до мешања са РСВ/ РСТ или са другим опасним отпадом. Поменута Директива строго забрањује :

- испутање отпадних уља у површинске воде, подземне воде, мора и системе за дренажу
- одлагање или испутање штетних отпадних уља у земљиште и неконтролисано испутање остатака насталих прерадом отпадних уља
- прераду отпадних уља која проузрокује загађење ваздуха које премајуе МДК

У вези са горе наведеним да би регион правилно управљао отпадним уљима, потребно је :

- израдити план за управљање отпадним уљима
- успоставити систем за прикупљање отпадног уља (идеална места су трансфер станице, рециклажни платои, рециклажни центри где се могу поставити специјални контејнери у које би корисници уља доносили отпадно уље)
- о насталој и прикупљеној килочини водити прецизну евиденцију
- у складу са нормативима, адекватно складиштити и руковати отпадним уљима
- уколико је изводљиво, отпадна уља треба одвозити на регенерацију у Рафинерију Београд или давати цементарама за коинсинерацију
- забранити испуштање отпадних уља у површинске, подземне воде, или системе за дренажу
- развити програм едукације запослених при руковању отпадним уљима
- електроенергетска постројења морају извршити евидентирање и узорковање опреме која је у погону и садржи РСВ
- електроенергетска постројења морају до 2010. године престати са употребом опреме која садржи РСВ, извршити деконтаминацију опреме и ретрофининг, ако се и на даље буде употребљавала, при чему се мора

извршити безбедан третман материја и опреме загађене са РСВ; до прописаног периода, дозвољено је коришћење само нове опреме и опреме са добром заптивеношћу тако да не може доћи до цурења или изливања уља које садржи РСВ. Ову опрему користити само у просторијама где се ризик од изливања уља у животну средину може минимизирати или брзо извршити санација при удесу.

8.4. Отпадне гуме

У вези са Директивом европског законодавства о депоновању отпада, бр. 1999/31/ЕЦ, опина би у складу са захтевима директиве морала да :

- утврди начин алтернативног третмана гума (којих има у склопу својих производних комплекса) с обзиром да је одлагање гума на депонијама забрањено. Као алтернативан третман сигурно треба размотрити третман коинсинерације у цементарама, као и друге као што је дробљење и поновно коришћење као пуниоца у различитим материјалима (у бетону, за пешачке стазе и сл.)
- осигура да, произвођач, увозник и дистрибутер гума обезбеде третман производа после употребе коришћењем најбољих доступних техника ради искоришћења и рециклаже
- води прецизну евиденцију о отпадним гумама и и количини која је третирана
- забрани увоз коришћених и отпадних гума, осим уз посебно одобрење надлежних органа

8.5. Ислужена возила

У складу са Директивом европског законодавства о ислуженим возилима, бр. 2005/53/ЕЦ, дати су следећи предлози :

- потребно је изградити систем за рециклажу возила, тј. за демонтажу возила и раздвајање на делове који се могу рециклирати (пластика, метал, гуме, текстил, уља
- власник ислуженог возила је дужан да обезбеди предају возила предузећу које има дозволу за третман
- потребно је уредити поступак сакупљања и предаје возила предузећу које има дозволу за третман
- произвођачи и увозници возила су дужни да пруже информације о расклапању возила, односно одговарајућем третману ислуженог возила
- произвођачи возила су дужни да у производњи возила користе материјале, саставне делове и конструкционе елементе који омогућавају поново искоришћење или рециклажу отпада који настаје њиховим растављањем
- обезбеди третман неупотребљивих возила и одлагање делова који се не могу прерадити
- изда потврду о преузимању возила власнику ислуженог возила
- Предузеће које третира ислужена возила је обавезно да :

- примени најбољу расположиву технику
- води евиденцију о свим фазама третмана

8.6. Отпад од електричне и електронске опреме

Производи којима је за рад потребна електрична енергија или електромагнетно поље, као и опрема за производњу, пренос и мерење струје или јачине електромагнетног поља чине електричну и електронску опрему и уређаје. Отпад од електричне и електронске опреме укључује опрему и уређаје које власник жели да одбаци, као и склопове и саставне делове који настају у индустрији. Отпад од електричне и електронске опреме према Каталогу отпада разврстан је у групу са индексним бројем отпада 16 02 00 и 20 01 00. Отпад од електричних и електронских производа чине отпадни апарати из домаћинства (телевизори, радиоапарати, фрижидери, замрзивачи итд.), рачунари, телефони, касетофони итд. Већина овог отпада спада у опасан отпад због компоненти које садржи. У Републици Србији се рециклира само неколико процената електронског отпада годиње, недостаје систем управљања отпадом од електричне и електронске опреме.

8.7. Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу

Не постоје подаци о количинама отпадних флуоресцентних цеви. У Републици Србији не постоји одвојено сакупљање ових цеви. Оне се, заједно са комуналним отпадом, одлажу на депоније. Крајем 2008. и током 2009. године, неколико оператера је започело сакупљање и привремено складиштење овог отпада. Постоји могућност инсталисања опреме за њихов третман.

8.8. Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPs отпад)

POPs отпад је отпад који се састоји, садржи или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPs), где спадају РСВ отпад и отпадни POPs пестициди (као DDT). Према Каталогу отпада, РСВ отпад се налази у оквиру група 13 00 00, 16 00 00 и 17 00 00. POPs материје су забрањене за употребу и морају се уклонити. У појединим трафостаницама је увек се као расхладни медијум користи РСВ (пираленско уље) који се, у складу са законом, до 2015. године мора заменити одговарајућим уљима која не садрже РСВ.

8.9. Медицински отпад

Медицински отпад се дефинише као сав отпад који се генерише у здравственим установама, истраживачким установама и лабораторијама. Он представља хетерогену мешавину отпада који има карактер комуналног и високо ризичног/опасног отпада, који покрива 10 – 25% укупно генерисаног отпада.

Као и за већину других врста отпада, у Србији постоји врло ограничен број поузданих података о настајању медицинског отпада, било да се ради о биохазардном медицинском отпаду или о укупном отпаду из здравствених установа. Треба истаћи да углавном нема раздвајања отпада на извору, као и да се медицински отпад депонује уз остали комунални отпад на депонији или сметилишту. Нема посебних мера предострожности или процедура за руковање, транспорт или одлагање отпада из медицинских или сличних објеката.

Количина отпада којим се рукује и који се одлаже на овај начин по правилу се процењује на бази броја контејнера који се уклањају из објеката, а не на бази типова, извора или масе отпада који се у контејнерима налази. Ризик изазивања заразе до нивоа епидемије, као последица лоше праксе управљања отпадом, изузетно је висок.

У општини Мeroшина као генератор медицинског отпада је идентификован Дом здравља Мeroшина са својим здравственим амбулантама у насељима општине, као и приватне ординације лекара стоматолога и лекара опште праксе, као ветеринарске станице у Мeroшини и приватне ветеринарске станице у Мeroшини.

У Мeroшини не постоје велике здравствене установе јер је цео Регион окренут ка великим здравственим центрима у Нишу и Прокупљу. Медицински отпад се не сме одлагати на депоније. Због мале количине са посебним компанијама склопљен је уговор о његовом транспорту и третману ван општине Мeroшина.

Медицински отпад са територије општине Мeroшина настао у Дому здравља се транспортује возилима за Ниш, где се врши прикупљање ове врсте отпада из целог региона.

8.10. Отпад животињског порекла

Животињски отпад настаје у кланицама, постројењима за прераду меса, риба, објектима за узгој и држање животиња итд. Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика (категорије), складиштење и третман.

Данас се на територији општине Мeroшина као главни генератор овог отпада препознаје : индустрија меса “Нишпродукт” ДОО Мраморско брдо на Мраморском брду.

8.11. Пољопривредни отпад

Пољопривредни отпад је отпад који настаје од остатака из пољопривреде, шумарства, прехранбене и дрвне индустрије и представља значајне количине. Остаци из пољопривреде се могу разврстати у три главне групе: отпад произведен у процесу узгајања ратарских култура, отпад пореклом од воћарских култура и отпад настао као последица узгајања стоке. Отпад који настаје током сточарских

активности јесте стајско ђубриво које се генерише узгајањем говеда, свиња и живине.

Неадекватно је управљање отпадом на фармама (не постоје постројења за пречишћавање отпадних вода ни објекти за складиштење стајског ђубрива), то доводи до загађења водотокова нутријентима.

На територији општине Мерошина данас препознајемо више индивидуалних фармера који се баве чувањем стоке, првенствено јунади и свиња, као и одређени број становништва који се бави чувањем пернатих животиња, првенствено пилића.

Чињеница се да се овај отпад не одлаже адекватно у специјалним базенима за стајско ђубриво и осоку, те самим тим доводи до загађења водотокова (подземних и надземних) нутријентима, а имајући у виду да се становништво општине Мерошина снабдева водом за пиће из плитких бунара.

8.12. Грађевински отпад и отпад од рушења

Материјали који заостану на локалитету непосредно по завршетку послова изградње или рушења грађевинских објеката, чине тек једну четвртину од укупне количине отпада овог типа која је у општинама на годишњем нивоу.

Овакве материје теже је прерадити у смислу њихове поновне употребе у грађевинарству, то је наметнуто, између осталих фактора и њиховом вишом вредношћу. Тако нпр.отпадни материјал који се ствара приликом уклањања асфалта једног асфалтног пута на лицу места може бити употребљен за изградњу другог пута, али се такође може искористити и у поступку опоравка локалитета рудника, пескара, шљункара и сличних јама насталих копањем у својству масе за затрпавање, а такође и приликом насипања бројних локалних пољских путева.

Ипак, под нормалним околностима, ова улога намењена је самом ископаном материјалу. Једини захтев који се поставља пред грађевински отпад који ће бити употребљен у претходну сврху јесте да се обезбеди његова инертност са становишта утицаја на животну средину, због чега га, према потреби, треба подвргнути одговарајућем третману.

Рециклажа грађевинског отпада ради добијања поново употребљених материјала обухвата, прво, раздвајање различитих састојака отпада, која се може вршити у току саме изградње или рушења, а затим и обраду сваког од тих састојака према његовим посебним својствима и потенцијалним областима примене.

Врсте грађевинског отпада : бетон, опека, цреп, цигла, керамика, дрво, стакло и пластични материјали, битуменске смеше, катран и производи који садрже катран, метали и металне легуре, бакар, бронза, месинг, алумунијум, олово, цинк, гвозђе и челик, калај, металне смее земљишта, камен и отпад, азбест, грађевински

материјал на бази гипса, остали грађевински отпади, грађевински отпади са живом и полихлорисаним бифенилом – ПЦБ.

Методe рециклаже сваког од ових материјала налазе се на првом месту међу свим чиниоцима који су од суштинске важности за третман грађевинског отпада, како са становишта њихове практичне изводљивости, тако и са становита њихове економске оправданости.

Тако, на пример, међу компанијама које се баве рециклажом грађевинског отпада, дрво представља најтраженији грађевински материјал, пре свега захваљујући могућностима његовог коришћења у својству енергента. За неке друге материјале, попут метала и његових легура, већ постоји разрађено светско тржиште за производе добијене од рециклираних материјала. Са друге стране, прерађени бетон нпр., има ограничено тржите и ограничену област примене (градња путева).

Општина Мeрoшина је у складу са Законом о управљању отпадом донела Одлуку о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада на територији општине Мeрoшина објављену у «Сл. Листу града Ниша», бр. 52/2010.

9. СТРАТШЕКИ ОКВИР УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

9.1.1. Одговорности и обавезе субјеката у управљању отпадом

Новим законом о управљању отпадом утврђене су одговорности и обавезе за све субјекте у управљању отпадом: произвођаче отпада односно власнике отпада, превознике отпада, оператере постројења за складиштење отпада, третман отпада и оператера на депонији.

Произвођач отпада је дужан да: изради план управљања отпадом ако годишње производи више од 100 t неопасног отпада или више од 200 kg опасног отпада, прибави извештај о испитивању отпада, примењује начело хијерархије у управљању отпадом, као и прописане мере поступања са отпадом приликом сакупљања, складиштења или предаје отпада и др.

Власник отпада је дужан да примењује прописане мере поступања са отпадом приликом сакупљања, складиштења или предаје отпада и да сноси трошкове управљања отпадом укључујући трошкове предаје отпада сакупљачу или постројењу за третман или одлагање отпада. Власништво

над отпадом престаје када следећи власник преузме отпад и прими Документ о кретању отпада.

Превозник отпада је дужан да: транспорт отпада обавља у складу са добијеном дозволом и захтевима које регулишу посебни прописи о транспорту.

Оператер постројења за складиштење је дужан да: обавља делатност у складу са дозволом, на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама, води евиденцију о отпаду који складишти.

Оператер постројења за третман и одлагање отпада је дужан да: обавља делатност у складу са дозволом, изради радни план постројења за третман, односно одлагање и обезбеди његово спровођење, објави листу отпада за чији третман је овлашћен, управља опремом и постројењем за третман отпада, обезбеђује отпад и штити га од расипања и процуривања, води евиденцију о отпаду који третира или одлаже, наплаћује услуге за третман или одлагање отпада, одреди квалификовано одговорно лице, обезбеди рекултивацију депоније после њеног затварања и вршење стручног надзора над депонијом у периоду од најмање 30 година.

9.1.2. Дозволе за управљање отпадом

За обављање једне или више делатности у области управљања отпадом издаје се **дозвола за обављање делатности управљања отпадом**, и то за:

сакупљање отпада, транспорт отпада, складиштење отпада, третман отпада и одлагање отпада. За обављање више наведених делатности може се издати једна дозвола. Ове дозволе се издају за обављање делатности за које се, према закону, не издаје интегрисана дозвола. Министарство издаје: дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање опасног отпада, дозволу за третман инертног и неопасног отпада спаљивањем и дозволу за третман отпада у мобилном постројењу;

дозволе за складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на територији више јединица локалне самоуправе.

Надлежни орган аутономне покрајине издаје: дозволе за складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на територији више јединица локалне самоуправе на територији аутономне покрајине; дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање отпада за сва постројења за која дозволу за рад издаје надлежни орган аутономне покрајине. Град, односно град Београд, издаје дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на својој територији.

Локална самоуправа издаје: дозволе за сакупљање и транспорт инертног и неопасног отпада на својој територији и дозволе за привремено складиштење инертног и неопасног отпада на локацији произвођача, односно власника отпада.

Дозволом се утврђују услови за обављање делатности оператора у постројењу за складиштење, третман и одлагање отпада. Дозвола се не издаје за: кретање отпада унутар локације произвођача отпада, контејнере за отпад из домаћинства на јавним местима, места на којима се складишти мање од 10 t инертног отпада, места на којима се складишти мање од 2 t неопасног отпада.

Прописима о **управљању амбалажом и амбалажним отпадом** предвиђено је да министарство издаје:

- дозволу за сопствено управљање амбалажним отпадом - произвођачу, увознику, пакеру/пуниоцу и испоручиоцу који сам сакупља амбалажни отпад (осим комуналног отпада) од крајњих корисника и који обезбеђује његово поновно искоришћење, рециклажу и одлагање;
- дозволу за управљање амбалажним отпадом - оператору постројења који је регистрован за обављање делатности сакупљања, одношења, поновног искоришћења, рециклаже или одлагања отпада, који сам или чији

подизвођач располаже опремом, постројењима и уређајима за управљање амбалажним отпадом.

9.1.3. Документ о кретању отпада

Документ о кретању отпада прати кретање неопасног (осим отпада из домаћинства) и инертног отпада, док **Документ о кретању опасног отпада** прати кретање опасног отпада. Документ о кретању отпада, као и Документ о кретању опасног отпада попуњавају и потписују: произвођач, односно власник отпада, превозник и прималац отпада. Поред основних података о називу, адреси и сл. наведених учесника у кретању отпада, садржину овог документа чине подаци о: врсти отпада, класификацији, опасним карактеристикама, маси, начину паковања, врсти превоза, одредиту, посебним напоменама или информацијама за руковање, типу превозног средства, траси кретања, постројењу за третман или одлагање, дозволама. Прималац, односно оператер постројења за третман или одлагање отпада попуњен образац овог документа враћа произвођачу, односно власнику отпада. У случају промета опасним отпадом произвођач, односно власник опасног отпада, након попуњавања документа, а пре започињања кретања, доставља надлежном органу копију документа, као претходно обавештење. Такође, и прималац, односно оператер постројења за третман или одлагање опасног отпада, доставља надлежном органу копију попуњеног документа након пријема опасног отпада.

9.1.4. Планови управљања отпадом

Ради планирања управљања отпадом, поред Стратегије управљања отпадом, доносе се планови управљања отпада.

Национални планови за појединачне токове отпада доносе се за управљање различитим токовима отпада.

Регионални план управљања отпадом доносе Скупштине две или више јединица локалне самоуправе којим дефиниу заједничке циљеве у

управљању отпадом. Поступак израде и доношења регионалног плана уређује се споразумом скупштина јединица локалне самоуправе.

Локални план управљања отпадом доноси јединица локалне самоуправе којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији. Две или више јединица локалне самоуправе могу заједно утврдити локацију за изградњу постројења за управљање отпадом на својој територији. Приликом одређивања локације за постројења за управљање отпадом узима се у обзир нарочито: количина и врста отпада, планирани начин складиштења, третмана или одлагања, геолока и друга својства земљишта и микроклиматске карактеристике подручја, близина заштићених природних добара и одлике предела.

План управљања отпадом у постројењима за која се издаје

интегрисана дозвола доносе оператери тих постројења као део документације која се прилаже уз захтев за издавање интегрисане дозволе и садржи: документацију о отпаду који настаје, мере које се предузимају у циљу смањења производње отпада, посебно опасног отпада, начин складиштења, третмана и одлагања отпада, мере заштите животне средине и здравља људи и др.

Радни план постројења за управљање отпадом доносе оператери постројења за управљање отпадом за која се издаје интегрисана дозвола или дозвола за управљање отпадом и садржи: опис локације, опремљеност постројења, инфраструктуру локације, рад у постројењу и др. Радни план за депоније отпада, садржи и елементе који се односе на опремање локације ради спречавања и контроле загађења и то: прихватни систем за отпадне воде, прихватни систем за процедурне воде, систем за пречишћавање процедурних вода, систем за контролу гаса из депоније, систем за сакупљање атмосферских вода, успостављање, одржавање и заштиту завршног покривача.

Рециклажа отпада представља прераду отпада у исти или различити производ, укључујући органску рециклажу, без искоришћења енергије. Под рециклажом комуналног отпада се подразумева искоришћење корисних

компоненти из комуналног отпада и то, издвајање: метала, папира, стакла, пластике, органског дела отпада, отпада из административног дела (продавнице, административне зграде).

Циљ раздвајања отпада по врстама је њихово поновно коришћење на неком другом месту и за неку другу намену.

Зелена острва представљају подврсту рециклажног дворишта за оне рециклажне материјале који се стварају у највећим дневним количинама: папир, стакло, и ПЕТ амбалажу. То су места на којима ће се постепено уводити примарна рециклажа, односно одвајање отпада на самом извору његовог настанка. Састоје се од уређене површине с одговарајућим типом и количином посуда за сепаратно издвојене материјале. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем зелених острва потребно је узети у обзир следеће мере :

- максималну удаљеност од места становања до зеленог острва
- зелено острво мора бити асфалтирана површина с добром дренажом кишнице
- сметај предвиђених контејнера и за манипулацију пражњења

Пожељно их је позиционирати крај саобраћајница, како би се обезбедио лаки приступ возилима при сакупљању отпада.

Рециклажно двориште представља надзирано и посебно опремљено место за издвојено одлагање корисног дела комуналног отпада. Рециклажно двориште може бити уређена јавна површина на којој су постављене посуде за одлагање различитих врста отпада или простор са грађевинама намењеним разврставању и привременом складиштењу посебних врста отпада. У рециклажним двориштима може се али и не мора вршити додатна одбрада отпада. Главна улога рециклажних дворишта је прихват и привремено складиштење отпада. Она представљају места на којима треба обезбедити одвојено сакупљање папира, картона, стакла, пластике, метала, зеленог (биоразградивог) отпада, као и опасних компоненти (батерија, акумулатора, лекова). Такође, рециклажна дворишта су уједно и места где грађани могу добити информације о поступању с отпадом, начинима смањења количина отпада и његовој употреби. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем рециклажног дворишта, потребно је применити следеће мере :

- Обезбедити локације за радне и манипулативне површине од 200-500м² са свим потребним инфраструктурним објектима и прикључцима (струја, вода, телефон, непрпусна подлога, канализациона мрежа са сепаратором, објекат за запослене)
- радно време треба прилагодити начину живота и потребама становништва
- надзор над радом рециклажног дворишта поверити квалификованом и обученом особљу
- предвидети издвојено сакупљање само оног отпада за које је осигурано поступање у складу са захтевима целог система (корисни део комуналног отпада и опасан отпад)
- Обзиром на структуру комуналног отпада предвидети посуде одговарајуће запремине за: папир, картон; бело и обојено амбалажно

стакло; безбојно стакло; дрво; ПЕТ амбалажу; металне лименке; стиропор; текстил; зелени отпад (трава, лишће, грање и сл.); кућни апарати (бела техника); метале, каблове; акумулаторе; батерије; отпадно моторно уље и сл.

10. УТИЦАЈ ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ЗАШТИТА животне средине има изузетан значај, а отпад је велики загађивач уколико се неодлаже адекватно. Сарадња са становништвом, локалном заједницом и невладиним сектором олакава одржив и несметан развој општине у погледу чистоће.

Управљање отпадом је првенствено усмерено на прераду отпада кроз процес рециклаже и поновно коришћење то знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

Систем управљања отпадом обухвата све активности од сакупљања до прераде и поновног коришћења или до одлагања на депонију и санацију дивљих сметлишта.

**ОСНОВНИ ЦИЉ ЈЕСТЕ СМАЊЕЊЕ И КОНТРОЛА УТИЦАЈА
ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.**

11. АКЦИОНИ ПЛАН

ПРОБЛЕМ / ПРИОРИТЕТ: ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ВОДА					Степен приоритета (висок)
Стратешки циљ: Побољшање квалитета вода у водотоцима, пре свега изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода и ефикаснијим радом постојећих, као и контролисаним коришћењем ђубрива и средстава за заштиту биља					
Програм: Едукације запослених радника локалне самоуправе и јавних предузећа					
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори
1	Заштита водотокова	ЈП Србијаводе, НВО, Консултанске компаније	до 2013	20.000.000 / 200.000 Донатори ЈП Србијаводе	Количина отпада у речним токовима Број поплава
2	Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода	ЈП Србијаводе Дирекција за воде РС, ЈКП	до 2015	150.000.000 / 5.500.000 Општина 1.100.000 Фондови ЕУ	Ниво загађености река
3	Контролисано коришћење вештачких ђубрива и пестицида	Пољопривредно саветодавне службе, консултантске компаније	до 2013	200.000 / 2.000 донатори	Ниво загађености земљишта
Програм: Јачање капацитета становништва					
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори

4	Едукација становништва о потреби рационалније потрошње воде путем медијске кампање, јавних трибина и округлих столова	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније	до 2013	600.000 / 6.000 Донатори	Број едукованих
○ Стратешки циљ: ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА					
Програм: континуирано побољшање квалитета ваздуха,					
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори
5	Едукација у значају коришћења аутомобила и мотора са смањеном емисијом CO2 и алтернативним изворима енергије	Консултантске компаније	До 2012	500.000 / 5.000 Донатори	Број возила на друге видове енергије
Програм: Контрола квалитета ваздуха					
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори
6	Континуирана контрола загађивача				
7	Санкционисање загађивача				
Стратешки циљ: ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ					
▪ Унапређење знања и подстицајне мере за производњу обновљивих извора енергије					
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори
8	Едукација становништва о потреби рационалније потрошње воде за пиће и електричне енергије путем медијске кампање, јавних трибина, округлих столова	ЛЕДИБ, Консултанске компаније, НВО	до 2012	Општдина и ЈП из редовног пословања	Количина воде по глави становника
9	Едукација становништва о могућностима удруживања у производњи сировина и набавци опреме за производњу енергената и енергије из обновљивих извора енергије	ЛЕДИБ, Консултанске компаније, НВО	2012	3.000.000 / 30.000 Донатори Предузетници Регистрована	Број удружених Количина произведене сировине,

				пољопривредна газдинства	енергената и енергије
10	Подстицај коришћења алтернативних извора енергије за грејање и производњу електричне енергије (соларне, енергија воде и ветра), изградњом огледног примера	Консултантске компаније Општина Лоланд	До 2013	5.000.000 / 50.000 Општина 5.000 ЛЕДИБ 45.000	Уштеда у КВ
Стратешки циљ: РЕЦИКЛАЖА					
▪ Успостављање организованог система рециклаже и подстицање искоришћења отпада					
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори
11	Едукација становништва о потреби рециклаже и подстицање искоришћења отпада	ЛЕДИБ, Консултанске компаније, НВО	до 2012	1.000.000/ 10.000 Донатори	Број едукованих
12	Увођење Зеленог Телефона, са циљем да спречи паркирање на зеленим површинама, непрописно одлагање смећа и сваки примећени облик загађења животне средине	ЛЕДИБ, Консултанске компаније, НВО	до 2012	300.000 / 3.000 Општина	Број пријава
13	Набавка контејнера за сортирање отпада из домаћинства	ЛЕДИБ, Консултанске компаније, НВО	до 2012	3.000.000 / 30.000 Општина 10.000 Донатори 20.000	

Стратешки циљ: Унапређење рада општинске администрације у области заштите животне средине					
Програм: Израда стратешких докумената					
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори
14	Локални еколошки акциони план (ЛЕАП) - израда, усвајање и спровођење	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске	до 2012	2.000.000 / 20.000 Донатори	Број састанака

		компаније			Број учесника	
15	План за управљање отпадом, приступ регионалној депонији	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније, ЈКП	до 2012	2.000.000 / 20.000 Донатори	Број састанака Број учесника	
16	План едукације грађана и сарадња са невладиним организацијама, установама, институцијама и грађанима у области екологије	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније	до 2012	1.000.000 / 10.000 Донатори	Број састанака Број учесника	
17	План унапређења и заштите природе – пошумљавање	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније	до 2012	2.000.000 / 20.000 Донатори	Број састанака Број учесника	
18	План мониторинга вода, ваздуха, буке и земљишта	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније	до 2012	2.000.000 / 20.000 Донатори	Број састанака Број учесника	
Програм: Израда студија и анализа						
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори	
19	Израда мапе загађивача на територији Општине	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније, Универзитет у Нишу	до 2012	2.000.000 / 20.000 Донатори	Урађена мапа	
20	Израда елабората за покретања поступка за стављање под заштиту појединих области на територији општине	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније	до 2012	1.000.000 / 10.000 Донатори	Урађен елаборат	
21	Израда студије изводљивости о изградњи	ЛЕДИБ, НВО,	до 2013	2.000.000 / 20.000	Урађена	

	рециклажног центра	Консултанске компаније, Универзитет у Нишу		Донатори	студија	
22	Израда Елабората о резервама и квалитету подземних вода	ЛЕДИБ, НВО, Консултанске компаније, Универзитет у Нишу	до 2012	1.000.000 / 10.000 Донатори	Урађен елаборат	
Програм: Активности општинске администрације на увођењу система мониторинга воде, ваздуха, буке и земљишта						
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори	
23	Доношење одлуке о мониторингу квалитета воде, ваздуха, земљишта	НВО, Јавно предузеће	до 2012	Општина – редовно пословање	Донета одлука	
24	Обавештавање општине о резултатима мерења и давање препорука	Консултантска компанија	до 2013	1.500.000 / 15.000 Општина 1.000 Мин. Екологије 14.000	Урађен мониторинг	
25	Анализа тренутног стања.- загађеност пољопривредног земљишта	Консултантска компанија, ЛЕДИБ	до 2013	500.000 / 5.000 Мин Екологије МПШВ	Урађена анализа	
Стратешки циљ: Повећан број грађана укључених у пројекте заштите животне средине						
Програм: Организација промотивних активности и манифестација						
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори	
26	Организација промотивних кампања у циљу информисања грађана	НВО, Јавна предузећа, Школе, Медији	до 2012	200.000 / 2.000 Донатори	Број учесника	

27	Развој еколошког волонтаризма код омладине	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	200.000 / 2.000 Донатор	Број учесника	
28	Манифестација - Еколошки карневал	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	200.000 / 2.000 Општина	Број учесника	
29	Манифестација - Дрво генерације	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	200.000 / 2.000 Општина	Број учесника	
30	Манифестација - За наше чистије место	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	200.000 / 2.000 Општина	Број учесника	
Програм: Унапређење еколошког образовања деце и одраслих						
Број	Пројекат	Партнери	Време	Износ и извор финансирања	Индикатори	
31	Формирање школског "еколошког кутка"	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	3.500.000 / 35.000 донатро Министарство екологије	Број деце	
32	Формирање „Дечије еколошке инспекције“	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	1.000.000 / 10.000 Министарство просвете	Број деце	
33	Подизање капацитета наставног кадра у домену екологије за потребе едукације деце	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	1.000.000 / 10.000 Министарство просвете	Број учесника у едукацијама	
34	Набавка опреме и наставних средстава за потребе едукација у области заштите животне средине	НВО, Јавна предузећа, Школе	до 2012	3.000.000 / 30.000 Министарство просвете	Број опремљених кабинета	
35	Организација стручних трибина и скупова на тему МСПп и заштита животне средине	Регионална привредна	до 2012	100.000 / 1.000 Општина	Број учесника	

		комора, НВО пословна удружења,				
--	--	--------------------------------------	--	--	--	--

12. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

За реализацију наведених активности из Акционог плана потребно је ангажовање шире друштвене заједнице.

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколошки фондови ЕУ, Републике и локалне самоуправе, донације и други законом прописани извори финансирања животне средине. Општина Мeroшина је формирала буџетски фонд за заштиту животне средине, а на годишњем нивоу доноси Програм коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине, којим се планирају наменски приходи и расходи у овој области.

12.1. Преглед послова из Локалног плана управљања отпадом на територији општине Мeroшина у односу на тренутно стање

План управљања отпадом према Закону о управљању отпадом доноси се за период од 10 година, а поново се разматра сваких 5 година.

Садржај плана дефинисан је чланом 14. наведеног Закона у 20 тачака које су обрађене у предходним поглављима и таксативно их наводимо, са напоменама шта је од тога раније реализовано, шта је у поступку реализације и шта је потребно учинити и у ком року да би се исти у потпуности реализовао.

1. Очекиване врсте отпада на територији општине Мeroшина :

Очекиване врсте отпада за подручје општине Мeroшина биће дефинисане Пројектом изградње Регионалне санитарне депоније за општине Нишавског региона, тј. за град Ни, Алексинац, Ражањ, Сврљиг, Соко Бању, Мeroшину, Гацин Хан и Дољевац.

Такође су очекиване врсте, количине и порекло отпада на територији општине Мeroшина дефинисане и Регионалним планом управљања отпадом за поменуте општине, израђен од стручне организације – «Ниш инвест» д.о.о..

2. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћени или одложен у оквиру територије обухваћене Локалним Планом

Очекиване врсте, количине и порекло отпада на територији општине Мeroшина који ће бити искоришћен или одложен на подручју општине Мeroшина биће дефинисане Пројектом изградње Регионалне санитарне депоније за општине Нишавског региона, тј. за град Ниш, Алексинац, Ражањ, Сврљиг, Соко Бању, Мeroшину, Гацин Хан и Дољевац.

Такође су очекиване врсте, количине и порекло отпада на територији општине Мeroшина дефинисане и Регионалним планом управљања отпадом за поменуте општине, израђен од стручне организације.

3. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се прихватати из других јединица локалне самоуправе

Не постоји могућност прихватања отпада из других јединица локалних самоуправа, јер ће и отпад са наше територије и даље бити складиштен на градску депонију града Ниша.

4. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремати у друге јединице локалне самоуправе

За сада није предвиђено одношење комуналног отпада у друге јединице локалне самоуправе, а остале врсте отпада ће се отпремати у складу са законом и подзаконским актима.

5. Циљеви које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже отпада у области која је обухваћена Локалним планом управљања отпадом

Процес рециклаже и поновно коришћење знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

6. Програм сакупљања отпада из домаћинства

На подручју општине Мерошина организовано сакупљање отпада врши се према програму у Мерошини и свим насељеним местима општине, према недељном плану сакупљања. Програмом су обухваћени и привредни субјекти.

7. Програм сакупљања опасног отпада из домаћинства

Програм за сакупљање опасног отпада из домаћинства не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

8. Програм сакупљања комерцијалног отпада

Програм за сакупљање комерцијалног отпада не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

9. Програм управљања индустријским отпадом

Програм управљања индустријским отпадом обухватиће све сегменте управљања отпадом, кроз планове за управљање отпадом произвођача индустријског отпада.

10. Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада

Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада дефинисаће се по изградњи и путању у функцију рециклажних дворишта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити спорадично и парцијално као до сада.

11. Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду

Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду може се дефинисати по изградњи и путању у функцију рециклажних дворишта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити спорадично и парцијално као до сада.

12. Програм развијања и јачања јавне свести о управљању отпадом

Програм развијања јавне свести о управљању отпадом предвиђен је у Стратеком развојном плану Општине Меровина и разрађен кроз акциони план истог.

13. Мере за спречавање кретања отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама

Мере за спречавање кретање отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама, обухваћене су појединачним свих одговорних субјеката обухваћених прописима са ослонцем на мрежу субјеката за сакупљање, третман, поновну употребу и депоновање посебних токова отпада.

14. Мере санације дивљих сметилишта – депонија

За подручје општине Меровина сачињен је списак неуређених и дивљих сметилишта - депонија и има их око 43. Свако насељено место Општине Меровина поседује дивљу депонију. Оне не одговарају прописима и воде се као неуређене. Преласком на организовано изношење смећа по целим насељеним местима, ова сметилишта - депоније ће се уредити (према документацији) и на

некима од њих је могуће одредити и локацију за одлагање инертног отпада за потребе становништва.

Концепт управљања комуналним отпадом подразумева пре свега затварање и санацију несанитарне општинске депоније у Мeroшини према пројекту санације и рекултивације, уклањање постојећих дивљих депонија и сметлишта и усмеравање укупних токова отпада на регионалну санитарну депонију. Неопходно је зауставити и санкционисати одлагање отпада дуж путева, водотокова и у насељима и спречити поновно настајање дивљих сметлишта на местима која су претходно очишћена. Да би се то постигло потребно је успоставити систем интегралног управљања отпадом и проширити систем организованог сакупљања отпада на што већи број становника на планском подручју, односно и на села која нису обухваћена организованим сакупљањем отпада. Према Стратегији управљања отпадом за период 2010-2019. године општина Мeroшина припада регионалном центру бр.23 у Нишу (Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Ражањ, Дољевац, Алексинац, Мeroшина и Сокобања која се прикључила регионалном центру Ниш).

Планира се да се укупне количине отпада са планског подручја усмеравају на регионалну санитарну депонију Дољевац-Ниш. У циљу ефикаснијег управљања отпадом и решавања проблема сакупљања отпада са сеоског подручја планира се формирање рециклажног дворишта у насељу Мeroшина. У рециклажном дворишту ће се вршити сепарација на органске и неорганске компоненте отпада при чему би се органске компоненте даље одвозиле на компостирање, а неорганске би се усмеравале ка рециклажним центрима. Неопходно је проширити обухват сакупљања отпада на сва сеоска насеља. Истовремено се планира успостављање примарне сепарације отпада формирањем тзв. „зелених острва“ са контејнерима за одвојено сакупљање отпада (комунални отпад, папир и ПЕТ амбалажа). На местима где је немогуће или због малог броја становника и великих удаљености неисплативо формирање сталног прихвата и евакуације отпада, планира се сакупљање отпада путем мобилних станица за сакупљање отпада. Мобилни систем сакупљања сепарисаног отпада (кабасти отпад, грађевински шут, дотрајала возила, електронски отпад и сл.) функционише тако што комунално возило према одређеном распореду долази на локације где становници могу да одложе или продају свој сепарисани отпад. Један од начина унапређења управљања отпадом је и укључивање приватног сектора у систем управљања отпадом, нарочито у процес прикупљања рециклабилних компоненти отпада, формирањем прихватних и откупних центара као и сакупљањем отпада путем мобилних станица. Упоредо са успостављањем система сакупљања отпада на планском подручју извршиће се чишћење и рекултивацију постојећих дивљих сметлишта ради привођења планираној намени.

На основу одредби Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10), до краја 2012. године биће урађен пројекат санације и рекултивације постојећег сметлишта у насељу Мeroшина, а само затварање и санација сметлишта, према урађеним пројектима санације, требало би да се заврши најкасније до 2014. године (у периоду од 2012-2013. године према Стратегији управљања отпадом за период 2010 – 2019. године) уз спроведено геолошко и хидротехничко истраживање и анализе квалитета површинских и подземних вода у близини некадашњих сметлишта. Након санације постојећих дивљих сметлишта

неопходно је спречити настајање нових дивљих сметлишта на планском подручју. Медицински отпад из свих здравствених установа на територији општине Мeroшина, усмераваће се у Центар за третман инфективног медицинског отпада у оквиру Здравственог центра Ниш. Сакупљање опасног отпада из домаћинстава обављаће се у оквиру рециклажног дворишта у Мeroшини и помоћу мобилних станица за сакупљање отпада према утврђеном распореду.

15. Надзор и праћење планираних активности и мера

Надзор и праћење планираних активности и мера врши надлежна инспекција министарства и локалне самоуправе.

16. Процена трошкова и извори финансирања за планиране активности

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколоки фондови ЕУ, Републике и локалне самоуправе, донације и други законски дозвољени извори

17. Могућности сарадње између две или више јединица локалне самоуправе

Општина Мeroшина је потписник Уговора о оснивању, изградњи и коришћењу Регионалне санитарне депоније заједно са градом Нишом, Алексинцом, општином Мeroшина, Гаџин Хан, Ражањ, Сврљиг и општином Сокобања, на основу споразума о формирању Нишког региона за заједничко управљање отпадом између ових општина, од 15.03.2010. године.

18. Рокови за извршење планираних мера активности

Рокови за извршење планираних мера активности дефинисани су законом и акционим плановима у предметном локалном плану управљања отпадом.

19. Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом

Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом на територији општине Мeroшина поменути су у самом локалном плану управљања отпадом. Међутим, како је најважнији сегмент целокупне области управљања отпадом – управљање комуналним отпадом, то овде у прилогу, а у складу са Правилником о методологији за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 61/2010), дајемо смернице

за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији општине Мeroшина.

12.2. Одлука о буџетском фонду и Предлог Програма коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине

Скупштина општине Мeroшина је на седници од 09.03.2010. године донела Одлуку о буџетском фонду за заштиту животне средине општине Мeroшина, којом се оснива буџетски фонд за заштиту животне средине, док Одељење за привреду и финансије Општинске управе општине Мeroшина на основу члана 100. став 4. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр.135/04, 36/09 и 72/09), и члана 34., тачка 7. Статута општине Мeroшина ("Сл. лист града Ниша" бр. 78/2008.), по претходно прибављеној сагласности Министарства животне средине и просторног планирања Републике Србије, предлагаће за сваку буџетску годину Програм коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине, којим ће се опредељивати начин трошења средстава.

13. ЗАКЉУЧАК

Локални план управљања отпадом Општине Мeroшина је сегмент опште политике управљања отпадом на државном нивоу, а обавеза израде истог проистиче из Закона о управљању отпадом. Циљ Локалног плана управљања отпадом је смањење отпада и контрола утицаја отпада на животну средину. Општина МЕРОШИНА ће активно радити на спровођењу овог плана.

Услови за његово спровођење су :

1. Обезбеђење услова за одвојено сакупљање отпада :

- у складу са планском документацијом извршити избор локација на територији општине Мeroшина за рециклажна дворишта и зелена острва
- опремити и функционално оспособити за употребу рециклажна дворишта и зелена дворишта.

2. Санирање и рекултивација дивљих депонија на подручју општине према прописима предвиђеној документацији.

- привођење намени појединих сеоских сметлишта за одлагање инертног отпада према прописаној документацији.

1. Обезбеђење континуиране едукације јавности, стручњака и одговорних из локалне самоуправе како би се то више постигло у подизању нивоа рада и свести у управљању отпадом.
2. Спровођење тачке 1. и 2. вршити у складу са роковима из Закона о управљању отпадом и акционим планом који је део Локалног плана управљања отпадом Општине Мeroшина и у ком су наведени носиоци активности.
3. Остали субјекти са подручја општине Мeroшина, који на било који начин имају обавезе из Закона о управљању отпадом и подзаконским актима произишлих из истог су у обавези да их се придржавају.

Број:501-336

У Мeroшини, 25.06.2012. године
СКУПШТИНА ОПШТИНА МEROШИНА

Председник,
Сања Миладиновић с.р.